Ազգ
Azg
armenian daily
8 ՄԱՐՏ 2002 ՈՒՐԲԱԹ 44 (2489)

Արգանդի փոխպատվաստում

Սաուդյան Արաբիայի գլխավոր հիվանդանոցներից մեկում ավարտվել են նախապատրաստական աշխատանքները արգանդի փոխպատվաստման 2-րդ փորձը կատարելու համար: Առաջինը տեղի էր ունեցել երկու տարի առաջ, նույն հիվանդանոցում, ու թեեւ գործողությունը հաջող էր ընթացել, սակայն 26 տարեկան կնոջ արգանդում վիրահատությունից 99 օր անց առաջացել էր ունեցել արյան մակարդուկ (թրոմբ), եւ բժիշկները ստիպված էին հեռացնել պատվաստված օրգանը: Այս անգամ բժիշկներն ավելի ինքնավստահ են: Նրանց ասելով՝ բժշկագիտական այս նորարարությունը մեծ նպաստ կլինի այն կանանց համար, որոնց արգանդն ինչ-ինչ պատճառներով հեռացված է կամ ի ծնե խեղված: Սակայն բժիշկներից շատերը հոռետես են: Վերջիններիս կարծիքով արգանդը շատ արյունատար անոթներ պարունակող օրգան լինելով մեծ բարդություններ է ներկայացնում փոխպատվաստման համար, հետեւաբար կարիք չկա դրա կարիքն ունեցող կանանց իզուր հուսադրել հաջող փոխպատվաստման հեռանկարով:

ՄԱՐՏԻ 8

Ամենագեղեցիկը

Այսօր մարտի 8-ն է: Գարնան ամենագարնանային եւ գեղեցիկ օրը, երբ կանայք ու աղջիկները հմայիչ են ինչպես երբեւէ, տղամարդիկ մաղթում են նրանց աշխարհի բոլոր բարիքները, նվիրում ծաղիկներ, օծանելիք, բացիկներ՝ ամենաջերմ ցանկություններով:

Գեղեցիկ է լինել երջանիկ, երբ հաջողությունը ժպտում է քեզ: Գեղեցիկ լինելն ինքնին գեղեցիկ է, առանց գեղեցկության չկա եւ սեր:

Առողջ լինելը նույնպես սքանչելի է, ինչպես ասում է «Առողջ մարմնում առողջ հոգի» ասացվածքը: Տեսեք, թե ինչպես են ճախրում գեղասահորդները սառույցի վրա, ինչ անկրկնելի նրբագեղությամբ...

Ծիծաղի եւ սիրո հետ զուգորդված գեղեցկությունը կարեւոր դեր ունի մեր կյանքում, դա առողջության գրավականն է, նաեւ՝ հավասարակշռվածության ու ներդաշնակության: Գեղեցկության մասին խոսելիս ցանկանում եմ առանձնացնել բարի գեղեցկությունը՝ ծովի շշունջը, արեւոտ օրը, գարնանային ծաղիկների ժպիտները, քնքուշ աղջիկների վարսերը...

Չէ՞ որ կա նաեւ չար գեղեցկություն, ինչպես՝ Այվազովսկու «9-րդ ալիքը», Ռեպինի «Իվան Ահեղը», Վերեշչագինի պատերազմական կտավները:

Մայիսի 3-ին Թեքեյան մշակութային կենտրոնում կբացվի իմ անհատական ցուցահանդեսը: Չնայած ցուցահանդեսում կներկայացվեն հիմնականում ծաղրանկարներ եւ շարժեր, սակայն ծաղրանկարներն էլ պետք է գեղեցիկ լինեն, այլապես չեն դիտվի: Իմ ցուցահանդեսը կկոչվի «Բարի գեղեցկություն»...

Սրտի տրոփյունով ակնկալում եմ, որ ցուցահանդեսի բացմանը կայցելեն մեծ թվով կանայք եւ աղջիկներ եւ իմ ցուցահանդեսը կդարձնեն ավելի բարի, ավելի գեղեցիկ:

ԳԵՈՐԳԻ ՅԱՐԱԼՅԱՆ

ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆ

Թուրքիան ռազմակայաննե՞ր է տեղաբաշխում Վրաստանի Սամցխե-Ջավախք երկրամասում

Պաշտոնական Սուխում. «Վրաստանը Աբխազիայի դեմ պատրաստվում է լայնածավալ պատերազմի»

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

Մարտի 6-ին **«Ազգը»** ինտերնետային հաղորդագրություն էր ստացել, որում գրված էր. «Թուրքական զինվորական մի պատվիրակություն մարտի 7-ին ժամանում է Վրաստան, որտեղ Ախալքալաքում հանդիպում վրացական կառավարության ներկայացուցչի հետ: Իրազեկ աղբյուրները հայտնում են, որ այս այցելությունը ոգեւորել է Անկարային: Թուրքական իշխանությունները ցանկանում են Ախալքալաքում Հայաստանի եւ Վրաստանի սահմանագլխին թուրքական զորքեր տեղակայել: Թուրքիայի զինված ուժերի պատվիրակությունը պետք է հանդիպի Սամցխե-Ջավախքում Վրաստանի նախագահի լիազոր ներկայացուցիչ Թեյմուրազ Մոսիաշվիլիի, Վրաստանի սահմանապահների, «Ախալցխա» սահմանային ուղեկալի ներկայացուցիչների հետ: Ըստ որոշ տեղեկությունների, թուրքական զորամիավորումներ կարող են տեղաբաշխվել Վալե եւ Նինոծմինդա քաղաքներում, հյուսիսում՝ Ծալկա քաղաքի շրջակայքում, հյուսիս-արեւմուտքում՝ Մեսխվարի գետի երկայնքով: Թուրքական իշխանությունները առանձնապես անհանգստացած են հայ անջատողականների պոպուլիսական գործողություններից, երկու շաբաթ առաջ Վրաստանի ազգային անվտանգության ծառայություններին ահազանգ են հնչեցրել, նաեւ նշելով, որ խողովակաշարերի եւ Կարս-Թբիլիսի երկաթուղու անվտանգությունն ապահովելու նպատակով է պայմանավորված թուրքական զորքեր տեղակայելու անհրաժեշտությունը»:

Ֆրանսերենով գրված այս տեղեկությունը մենք տպագրում ենք մեկօրյա ուշացումով: Ընդհանրապես կարելի էր եւ չտպել, հաշվի առնելով տեղեկության մեջ սադրանքի հնարավորությունը. Տես ➧ էջ 2

ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության առաջարկությունները եւ լրացումները

«1915-1922 թվականներին Թուրքիայի կողմից իրագործված Հայոց ցեղասպանության զոհերի հիշատակի պաշտպանության իրավական երաշխիքների մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի նախագծի վերաբերյալ

Կից ներկայացված առաջարկներն ու լրացումները նպատակ են հետապնդում ավելի հստակեցնել օրենքի գործողության ոլորտը. առարկան եւ սուբյեկտները, ինչպես նաեւ դրանում ներառել նաեւ ներկայումս Հայաստանի Հանրապետությունում եւ արտերկրում բնակվող ցեղասպանությունը վերապրած մեր հայրենակիցների իրավական եւ այլ պաշտպանության հարցերը:

1. Ցանկալի է փոքր-ինչ փոխել օրենքի նախագծի անվանումը «պաշտպանության» բառից առաջ ավելացնելով՝ «եւ ցեղասպանությունը վերապրած անձանց», քանի որ այսօր էլ թե ՀՀ-ում, եւ թե արտասահմանում դեռ ապրում են այդ իրադարձությունների վկաները. ուստի ցանկալի է օրենքում անդրադառնալ նաեւ այդ անձանց պաշտպանության իրավական երաշխիքներին: «Թուրքիայի» բառից հետո ավելացնել «իշխանությունների» բառը:

2. Նպատակահարմար է ճշտել նախագծում հիշատակված տարիները՝ 1915-1922 թթ.:

3. Նախագծի 1-ին հոդվածում պետք է անպայման հիշատակվի «Հայաստանի Հանրապետության անկախության մասին» հռչակագիրը, որպես հիմնական իրավական փաստաթուղթ, որի վրա հենվում ենք սույն օրենքը ընդունելիս. «Հիմք ընդունելով Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիների հավաքական կամքի արտահայտություն հանդիսացող «Հայաստանի Հանրապետության անկախության մասին» հռչակագրի դրույթները...»: Հետո ինչպես տեքստում է: Տես ➧ էջ 2

ԿԱՆԱՆՑ ՕՐՎԱ ԱՌԹԻՎ

Մեր հանրապետությունում նշանավոր կանայք առաջին տիկնոջ հյուրն էին

Մարտի 8-ի առթիվ երեկ նախագահի նստավայրում ընդունելություն էր կազմակերպել Հայաստանի առաջին տիկին Բելլա Քոչարյանը: Բացառապես կին հյուրերին տիկին Քոչարյանը դիմավորեց Բիզեի «Կարմեն» օպերայի նախերգանքով՝ Արամ Ղարաբեկյանի ղեկավարած Հայաստանի պետական կամերային նվագախմբի կատարմամբ:

Համերգային ծրագիրը ներառում էր նաեւ հայկական ժողովրդական երգեր շվիի ու նվագախմբի համակցությամբ:

Այնուհետեւ մեր մտավորականության, քաղաքական դաշտի կին ներկայացուցիչները հրավիրվեցին ֆուրշետի:

Լրագրողների հարցին, թե ո՞րն է իր կյանքի ամենահիշարժան մարտի 8-ը, առաջին տիկինը նշեց, թե առանձնապես որեւէ մեկը չի կարող առաջացնել: Իսկ ընտանիքում կնոջ դերի մասին ասաց, թե կինը պիտի մեկ քայլ ամուսնուց հետ կանգնած լինի միշտ ու տանի նրան առաջ, ոգեշնչի:

ՀԱՄԱՌՈՏ

ԵԱՀԿ-ն դատավոր չէ, միջնորդ է

ԲԱՔՈՒ, 7 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ԵԱՀԿ-ի գործող նախագահ ժայմի Գաման անհրաժեշտ է համարում ջանքեր գործադրել Լեռնային Ղարաբաղի խնդրով Մինսկի խմբի գործունեությունն աշխուժացնելու համար: Այդ մասին նա այսօր հայտարարել է Բաքվի «Բինա» միջազգային օդանավակայանում, Լիսաբոն մեկնելուց առաջ: Գաման նշել է, որ ԵԱՀԿ-ը պաշտպանում է Մինսկի խմբի միջնորդական գործունեությունը: Միեւնույն ժամանակ, գործող նախագահի խոսքերով, «ԵԱՀԿ-ն ցանկանում է, որ հակամարտության կողմերը միասնական կարծիքի գան»: «ԵԱՀԿ-ն դատավոր չէ, որը վճիռ է կայացնում, այլ միջնորդ», ասել է նա: ԵԱՀԿ-ի գործող նախագահն Ադրբեջանի նախագահի հետ կայացած իր հանդիպումը գնահատել է որպես արդյունավետ: Նա հատկապես ընդգծել է, որ Հեյդար Ալիեւը դեմ է ղարաբաղյան հակամարտության ռազմական լուծմանը:

«Արարատին» Թուրքիայում աննախադեպ պրեմիերա է սպասում

ՍՏԱՄԲՈՒԼ, 7 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Թուրքիայում պատրաստվում են մեծ ուշադրությամբ դիտել Ատոմ Էգոյանի «Արարատ» ֆիլմը, դրանից դասեր քաղելու եւ հակահայկական քարոզչության նոր ուղիներ գտնելու համար, գրում է թուրքական «Ռադիկալ» թերթը: Ըստ թերթի, «Արարատը» դիտելու անհրաժեշտությունը բխում է ցեղասպանության վերաբերյալ հայերի հայացքներին, թուրքերի մասին ունեցած նրանց պատկերացումներին ու տրամադրություններին ծանոթանալու, ինչպես նաեւ իմանալու համար, թե ինչպես են հայերը աշխարհին ներկայացնում իրենց՝ թուրքերին: Հոդվածագիրը պնդում է, որ նախապես ծանոթացել է ֆիլմի «անօրինական բնույթը» եւ «կողմնապահությունը» բացահայտող մի շարք թուրք փորձագետների կարծիքին, սակայն դրանք համոզիչ չեն թվացել իրեն, քանի որ ներկայումս թուրքերը «խորությամբ ծանոթ չեն» ցեղասպանության վերաբերյալ «հայկական քարոզչության» արմատներին եւ մեթոդներին:

Փաուելը դժգոհ է ե՛ւ Շարոնից, ե՛ւ Արաֆաթից

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 7 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: ԱՄՆ պետքարտուղար Քոլին Փաուելը Կոնգրեսի հանձնաժողովներից մեկում կայացած իր ելույթում քննադատել է Իսրայելի վարչապետ Շարոնի քաղաքականությունը՝ նշելով, որ այն չի կարող արդյունավետ լինել: Միաժամանակ Փաուելը քննադատել է նաեւ պաղեստինցիների առաջնորդ Արաֆաթին՝ բռնությունները դադարեցնելուն ուղղված անբավարար միջոցներ ձեռնարկելու համար: Ըստ BBC-ի, Փաուելը ասել է. «Արաֆաթը պետք է եւ կարող է դադարեցնել արյունահեղությունը: Նույնը վերաբերում է Շարոնին: Ես դժգոհ եմ երկու կողմերից էլ: Նրանք պետք է վերանայեն իրենց ներկա քաղաքականությունը եւ բանակցելու ուղիներ գտնեն»:

«ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԻԾ

ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչության առաջարկությունները եւ լրացումները

Սկիզբը էջ 1

4. Նախագծի 2-րդ հոդվածում պետք է «Օսմանյան կայսրություն» տերմինը փոխարինել «Թուրքիա» բառով եւ տեքստը հստակեցնել, մասնավորապես «պլանավորված» բառը փոխարինել «ծրագրված», «հրեշավոր ոճրագործություն» արտահայտությունը փոխարինել «զանգվածային եւ առանձնակի դաժանությամբ» արտահայտությամբ:

5. Նախագծի 3-րդ հոդվածի վերջում «պաշտպանության հարցերում» արտահայտությունը փոխարինել «պաշտպանությանը» բառով:

6. Նախագծի 4-րդ հոդվածը շարադրել հետեւյալ կերպ. «Հայաստանի Հանրապետության արտաքին գործերի նախարարությունը, օտարերկրյա պետություններում եւ միջազգային կազմակերպություններում Հայաստանի Հանրապետության դիվանագիտական ներկայացուցչությունները եւ դրանց աշխատակիցները իրենց գործունեությունը համապատասխանեցնում են սույն օրենքի դրույթներին՝ պատշաճ կերպով համարժեք արձագանքելով Հայոց ցեղասպանության փաստը կասկածի տակ առնող կամ ժխտող հրապարակային արտահայտություններին»:

7. Նախագծի 6-րդ հոդվածում «ներկայացուցիչներին» բառից հետո ավելացնել «առանց ՀՀ նախագահի կամ արտաքին գործերի նախարարի գրավոր թույլտվության» արտահայտությունը, իսկ «ինչպես նաեւ Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիներին» արտահայտությունը տանել «արգելվում է» բառակապակցությունից հետո, եւ շարադրել հետեւյալ կերպ. «Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիներին առաջարկվում է ձեռնպահ մնալ», հետո՝ ինչպես տեքստում է: Վերջին հավելումը կապված է միջազգային պայմանագրերով Հայաստանի Հանրապետության ստանձնած եւ նաեւ ՀՀ սահմանադրության 24-րդ հոդվածով ամրագրված մարդու սեփական կարծիքն ունենալու եւ այն փոխելու կամ հրաժարվելու հարկադրելու արգելքի հետ, ինչպես նաեւ մտքի եւ խոսքի ազատության սկզբունքի պաշտպանության հետ:

8. Ելնելով վերը ասվածից, կարծում ենք, նախագծի 8-րդ հոդվածը պետք է հանել ընդհանրապես, քանի որ ըստ էության կրկնում է նախագծի 4-6 հոդվածների միտքը:

9. Ավելացնել նախագծում նոր 8-րդ հոդված՝ հետեւյալ բովանդակությամբ. «Ցեղասպանությունը վերապրած անձանց՝ նրանց դիմումների հիման վրա անմիջապես շնորհել Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիություն առանց օրենքով նախատեսված վերապահումների եւ ժամկետների, իսկ կացության հատուկ կարգավիճակ տրամադրելիս նրանց ազատել բոլոր տեսակի վճարումներից:

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությանը հանձնարարել համապատասխան միջոցառումներ ձեռնարկել ցեղասպանությունը վերապրած Հայաստանի Հանրապետության քաղաքացիների սոցիալական վիճակի բարելավման, նրանց կենսաթոշակների ավելացման եւ կոմունալ ու այլ վճարների նվազեցման, ինչպես նաեւ իրավական այլ երաշխիքների ապահովման ուղղությամբ»:

10. Նախագծի 9-րդ հոդվածը շարադրել հետեւյալ կերպ. «1915-1922 թթ. ընթացքում Թուրքիայի իշխանությունների կողմից իրագործված իր հայ ազգաբնակչության ցեղասպանությունը ժխտելու, որեւէ ձեւով կասկածի տակ առնելու կամ արդարացնելու ուղղությամբ ՀՀ պետական պաշտոնյաների եւ պետական ծառայողների կատարած բոլոր գործողությունները կամ անգործությունը ճանաչվում են հանցագործություն, եւ այն կատարող անձինք ենթակա են քրեական պատասխանատվության: Հայաստանի Հանրապետության քրեական օրենսգրքում կատարել համապատասխան լրացումներ եւ փոփոխություններ: Ցեղասպանության անմիջական իրագործողները եւ դրանց սատարողները ենթակա են քրեական պատասխանատվության միջազգային իրավունքով եւ ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով»:

11. Նախագծում ավելացնել նոր հոդված հետեւյալ բովանդակությամբ.

«Հայաստանի Հանրապետության արտաքին եւ ներքին գործերի նախարարություններին ըստ հնարավորին չարտոնել այն անձանց մուտքը Հայաստանի Հանրապետություն, որոնց վերաբերյալ առկա է հստակ տեղեկատվություն, որ նրանք իրենց գործողություններով կամ անգործությամբ նպաստում են առաջին համաշխարհային պատերազմի ընթացքում Թուրքիայի կողմից իրագործված իր հայ ազգաբնակչության ցեղասպանությունը ժխտելուն, որեւէ ձեւով կասկածի տակ առնելուն կամ արդարացնելուն»:

Ցավակցություն

ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչությունը ցավակցում է ՀՌԱԿ ՀՎ փոխանդամ Ալիդա Անդրեասյանին եւ «Նոր Նորք» ակումբի ատենապետ Սամվել Անդրեասյանին սիրելի հոր՝

Գեորգի Առուշանյանի

մահվան կապակցությամբ:

***

ՀՌԱԿ Հանրապետական վարչությունը ցավակցում է Լեւոն Մկրտչյանին մոր՝

Էլեոնորա Հարությունյանի

մահվան կապակցությամբ:

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՆԻՍՏ

Երեւանի համայնքների թիվը կնվազի առայժմ երկուսով

Տարածքային կառավարման նախարար Հովիկ Աբրահամյանը երեկ կառավարության նիստի ավարտից հետո լրագրողների հետ հանդիպման ժամանակ տեղեկացրեց, որ որոշվել է Երեւան քաղաքի վարչատարածքային բաժանման մեջ փոփոխություն կատարել: Կմիավորվեն Կենտրոն եւ Նորք-Մարաշ, Էրեբունի եւ Նուբարաշեն համայնքները: Նախարարը դա պատճառաբանեց ֆինանսատնտեսական նպատակահարմարությամբ: Նրա կարծիքով, ճիշտ չէ, երբ Էրեբունի համայնքն ունի 126 հազար բնակիչ՝ 697 մլն դրամ բյուջեով, իսկ Նուբարաշենը 9 հազար բնակիչ՝ 47 մլն դրամ բյուջեով: Նմանատիպ հարաբերակցություն ունեն նաեւ Կենտրոնի ու Նորք-Մարաշի բյուջեները՝ 1 մլրդ 243 մլն դրամ եւ 119 մլն դրամ: Կառավարության հաստատած այս օրինագիծը, ինչպես նաեւ դրան առնչվող «Տեղական ինքնակառավարման մասին» եւ «Ընտրությունների մասին» օրենքներում փոփոխությունները առաջիկայում կներկայացվեն խորհրդարանի հաստատմանը:

Հովիկ Աբրահամյանը հայտնեց նաեւ, որ Երեւանում համայնքների թիվը պետք է պակասի եւս 2-ով, ընդհանուր առմամբ դառնալով 8 համայնք: Սակայն դա նախատեսվում է ավելի ուշ՝ 2003-2004 թթ.: Ինչ վերաբերում է այժմ միավորվող համայնքներին, ապա միավորումից հետո այստեղ կանցկացվեն համայնքապետների եւ ավագանու նոր ընտրություններ: Տարածքային կառավարման նախարարի կարծիքով, Հայաստանում ընդհանրապես համայնքների թիվը շատ է՝ 930, որը պետք է նվազեցնել մինչեւ 300-ի:

Երեկվա մամուլի ասուլիսի մյուս բանախոսը ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարար Վարդան Խաչատրյանն էր, որը կառավարության նիստում ներկայացրել էր 11 հարց: Դրանցից մի քանիսի վերաբերյալ նա որոշակի մանրամասներ հաղորդեց: Որոշվել է Հայաստանի զոհված ազգային հերոսների այրիներին, անչափահաս երեխաներին ամսական դրամական օգնություն տրամադրել: Գումարի ընդհանուր չափն այս տարվա համար 12 մլն դրամ է: Հաջորդը խորհրդարանական (5 տոկոսի սահմանագիծը հաղթահարած) կուսակցություններին հասանելիք գումարի՝ 100 մլն դրամի համամասնորեն բաժանելու որոշումն էր: Այնուհետեւ հաստատվել է գերմանական KfW բանկից եւս 5 մլն եվրոյի վարկային ծրագիրը, որն ուղղված պետք է լինի փոքր եւ միջին բիզնեսի զարգացմանը: Առողջապահության բնագավառի աշխատակիցների համար կարեւոր էր 2001 թ. պարտքի մարման մասին որոշումը: Ըստ այդմ, 1 մլրդ 649 մլն դրամ գումարը կուղղվի առողջապահական հիմնարկներին, որից հետո արդեն Վարդան Խաչատրյանը կարող է ասել, որ «առողջապահությանը 2001 թ. պարտք չունենք»: Այս գումարներից մի մասն աշխատավարձերն են, որոնց 1 ամսվանը երեկ արդեն ուղղվեցին հասցեատերերին: Խոսքը 430 մլն դրամի մասին է:

Մամուլի ասուլիսից հետո ֆինանսների եւ էկոնոմիկայի նախարարը նշեց, որ նպաստների ու աշխատավարձերի պարտք չկա, ընթացիկ վճարումները կատարվում են: Այնուհետեւ մեր հարցին պատասխանելով նշեց, որ նպաստների մասին խոսելիս ինքը նկատի ունի ընտանեկան նպաստները: Ինչ վերաբերում է մեր մտահոգության առարկա մինչեւ 2 տարեկան երեխաների նպաստներին, ապա նախարարը հայտնեց, որ իր ղեկավարած նախարարությունը պատրաստ է դրանք վճարել, սակայն սոցիալական ապահովության նախարարությունն է ուշացնում հայտերի ներկայացումը:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Արմեն Խաչատրյանին ընդունել է Սիրիայի նախագահը

ԴԱՄԱՍԿՈՍ, 7 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Մարտի 6-ին Սիրիայի Հանրապետության նախագահ Բաշար ալ Ասադն ընդունել է այս երկրում պաշտոնական այցով գտնվող ՀՀ ազգային ժողովի նախագահ Արմեն Խաչատրյանին: Աբդալ Քադիր Քադուրահ պալատում տեղի ունեցած հանդիպմանը ներկա է գտնվել Դամասկոսում Հայաստանի դեսպան Լեւոն Սարգսյանը: Քննարկվել են միջպետական տնտեսական, գիտական եւ մշակութային փոխգործակցության զարգացմանն առնչվող հարցեր: Ըստ Սիրիայի հանրապետական ռադիոյի տեղեկացման, քննարկվել է նաեւ արաբական գրավյալ տարածքների հարցը:

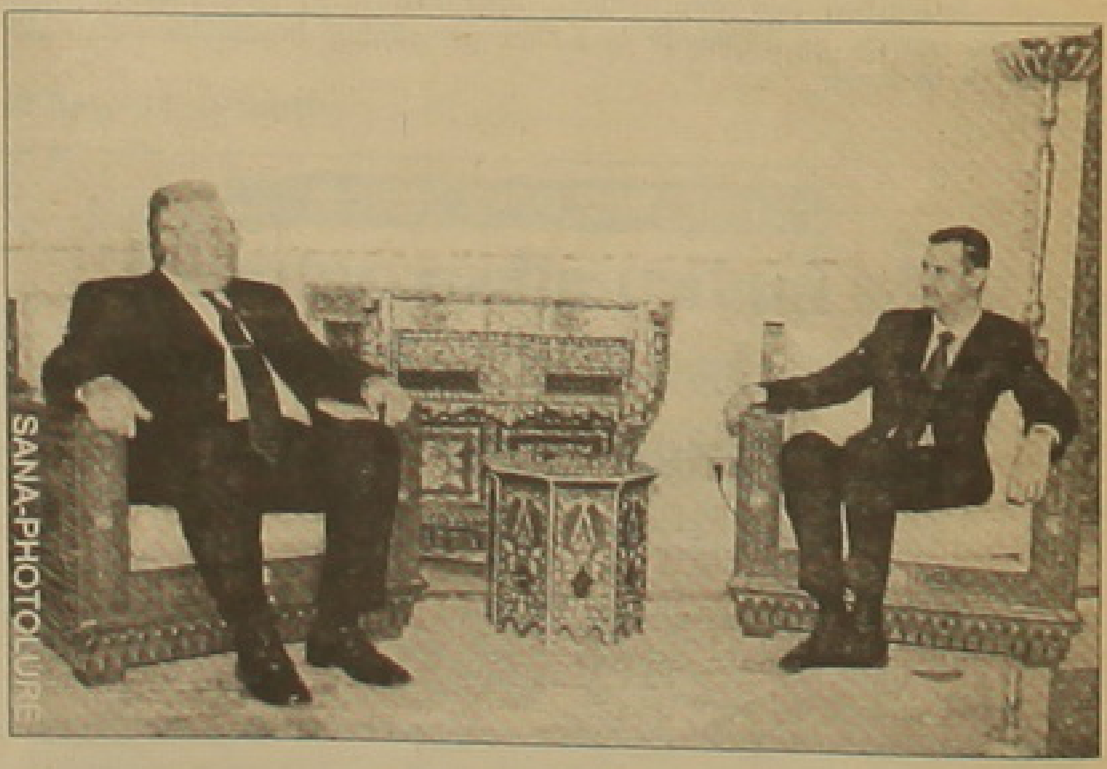

Թուրքիան ռազմակայաննե՞ր է տեղաբաշխում...

Սկիզբը էջ 1

Մյուս կողմից, Վրաստանի տարածքում թուրքական զորքեր տեղակայելու հավանականությունն այնքան էլ փոքր չէ: Մառնեուլի ռազմական օդանավակայանի տնօրինությունը, ըստ էության, Անկարայի ձեռքերում է, ապա ինչո՞ւ բացառել թուրքական զորքերի տեղակայումը Վրաստանում, մասնավորապես՝ հարավային հայաբնակ շրջաններում կամ դրա հարեւանությամբ: Վրաստանը Թուրքիայի ռազմական, քաղաքական, տնտեսական հովանավորության տակ դնելու անթաքույց ցանկությունները որեւէ ձեւով չեն հակասում վրաց-թուրքական ռազմաքաղաքական, ռազմավարական համագործակցության ոգուն եւ տառին: Վերջին հինգ տարիներին Թուրքիան Վրաստանին տրամադրել է մոտ 35 մլն դոլար արժողությամբ ռազմական հանդերձանք, Անկարայի տրամադրած ֆինանսական միջոցներով արդիականացվել է Մառնեուլի նախկինում ռուսական ռազմական օդանավակայանը, թուրք զինվորականությունն այնհայտ հետաքրքրություն է դրսեւորում ռուսական մեկ այլ նախկին ռազմակայանի՝ Վազիանիի նկատմամբ, ցանկություն ունեն խաղաղարար առաքելություն իրականացնողի դեր ստանձնել վրաց-աբխազական հակամարտության գոտում, վրաց զինվորականները հիմնականում կրթություն են ստանում թուրքական զինվորական բարձրագույն հաստատություններում, Անկարան կիսապաշտոնական մակարդակով մի քանի անգամ խոստացել է իր ֆինանսական միջոցներով Ջավախքում բնակվող հայ ազգաբնակչությանը տեղափոխել Ռուսաստանի Ստավրոպոլի եւ Կրասնոդարի երկրամասեր ու նրանց տներում վերաբնակեցնել մեսխեթցի թուրքերին: Վրացական մի քանի տասնյակ զինվորականներից բաղկացած գումարտակը Կոսովոյում խաղաղարար առաքելություն է իրականացնում հենց թուրքական զորախմբի կազմում:

Վերադառնանք թուրքական պատվիրակության այցին: Վրաստանի պետդեպարտամենտի սահմանային ծառայության մամուլի ծառայությունից լրատվամիջոցներին ուղարկվել է հետեւյալ հաղորդագրությունը. «Թուրքիայի զինված ուժերի գլխավոր շտաբի պատվիրակությունը 25-րդ գնդի հրամանատար, գեներալ-մայոր Թունջայի Չաքանի գլխավորությամբ եռօրյա այցով ժամանում է Թբիլիսի: Թուրքական պատվիրակության այցը կրում է ճանաչողական բնույթ: Թուրք զինվորականներն ուրբաթ օրը կհանդիպեն վրացական սահմանապահ գերատեսչության ղեկավար Վալերի Չխեիձեին, կայցելեն Թբիլիսիից ոչ հեռու գտնվող Լիլո ուսումնական կենտրոն: Թուրքական գլխավոր շտաբի պատվիրակությունը մարտի 10-ին կայցելի «Ախալցխա» սահմանապահ ջոկատ, կհանդիպի Սամցխե-Ջավախքում Վրաստանի նախագահի լիազոր Թեյմուրազ Մոսիաշվիլուն»:

Այս տարվա ընթացքում «ճանաչողական» այցերով Վրաստան կժամանեն թուրքական զինվորական մեկ տասնյակից ավելի պատվիրակություններ: Թբիլիսիի իշխանությունները բազմիցս պաշտոնական Երեւանին իրազեկել են, որ վրաց-թուրքական ռազմական համագործակցությունը ուղղված չէ Հայաստանի դեմ, Վրաստանը չի դիմի Հայաստանի անվտանգությանը սպառնացող որեւէ քայլի: Թբիլիսի-Անկարա ռազմական համագործակցության ընդլայնումը եւ խորացումը Վրաստանի ինքնիշխան իրավունքն է, սակայն այդ համագործակցությունը կարող է բաժանարար գծեր առաջացնել փխրուն Անդրկովկասում՝ իր անկանխատեսելի հետեւանքներով:

Մտահոգիչ է վրացական մամուլի եւ պետական պաշտոնյաների հիստերիան, թե իբր Ախալքալաքում գլուխ են բարձրացնում «ազգայնականությունը», «անջատողականությունը»: Կամ ինչպես հասկանալ պաշտոնական նախարարության ոմն պաշտոնյայի հայտարարությունը, թե ռուսները Ախալքալաքի 62-րդ ռազմակայանից զենքերը վաճառում են տեղի հայերին:

Ի դեպ, օրերս Վրաստանի անվտանգության նախարար Վ. Խաբուրձանիան հայտարարեց, թե Աբխազիայում կարող են գտնվել ահաբեկչական «Ալ Ղաիդա» կազմակերպության անդամներ: Ակնարկը պարզ է. Ջորջ Բուշը երդվել է՝ ահաբեկիչներին, որտեղ էլ նրանք թաքնվեն, կանգնեցնել արդարադատության առաջ: Ի՞նչ տրամաբանությամբ բացառենք, որ պաշտոնական Թբիլիսին «Ալ Ղաիդայի» կամ Թալիբանի հետք չի փնտրի Ախալքալաքում:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԱ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն
/ հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն
/ հեռ. 529353
Apple Macintosh
համակարգչային ծառայութիւնը
«Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

Եռանախագահների այցի նախօրեին՝ լարումներ Հայաստանում

Նպատակը՝ ստեղծել պարտվողականության պատրանք

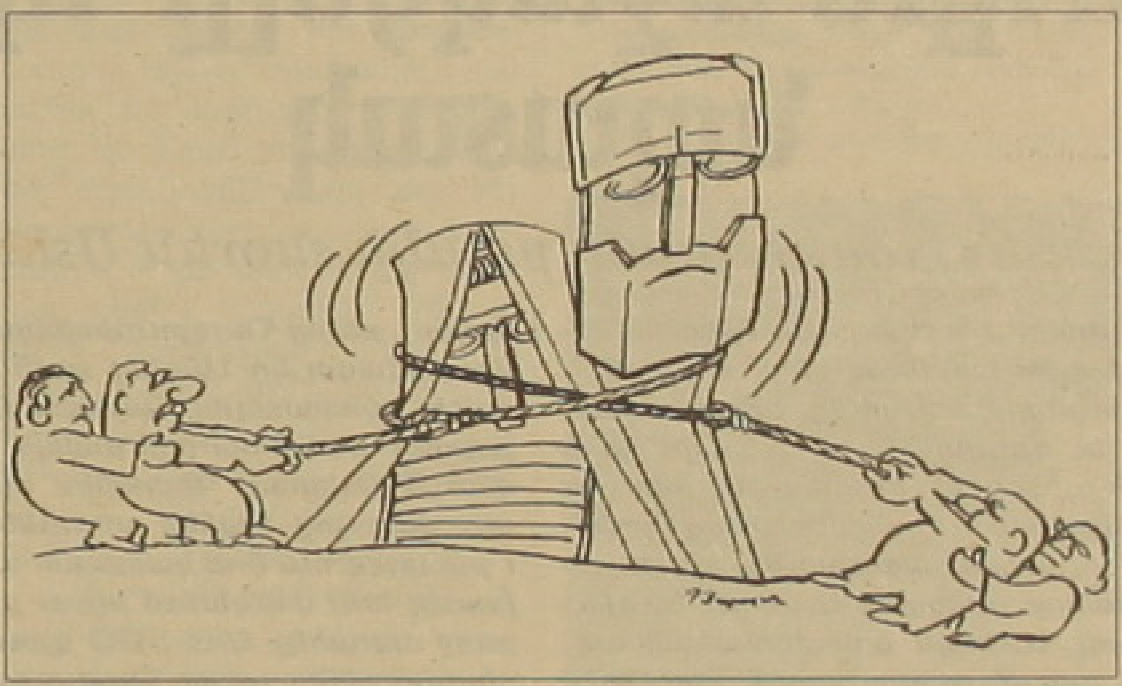

«Միանշանակ ասեմ, որ չեմ համարում, թե մենք օկուպացրել ենք այդ տարածքները: Բայց մյուս կողմից՝ չեմ կարող տուրք տալ տարածվող այն կարծիքին, որ մենք Աղդամն ազատագրել ենք: Այո, եղել են տարածքներ, որոնք մենք գրավել ենք: Այդ տարածքները գրավել ենք, որպեսզի ապահովենք մեր հայրենիքի անվտանգությունը: Դրա մասին մենք հայտարարել ենք 1992 թ., 1994 թ., հայտարարում եմ հիմա: Հարցին չի կարելի միակողմանի մոտենալ եւ ամեն քայլափոխի ասել, որ մենք ազատագրել ենք, Աղդամը մերն է, Միրբաշիրը մերն է»: Սա ՀՀ պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանի հստակ հայտարարությունն էր նախորդ տարվա մայիսի 16-ին խորհրդարանում, երբ որոշ շրջանակներ շահարկման առարկա էին դարձրել արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանի արտահայտությունը, թե Հայաստանն օկուպացրած տարածքներ ունի, որոնք, բնականաբար, ԼՂ կարգավորման բանակցությունների հիման վրա անհրաժեշտության դեպքում պետք է վերադարձվեն: Նախարար Սերժ Սարգսյանի հայտարարությունն ավելին չէր, քան վերահաստատումն այդ տարածքները հայկական չլինելու մասին դիրքորոշման:

Մինչ այդ՝ 2001 թ. ապրիլի 25-ին ԱԺ անխտիր բոլոր քաղաքական ուժերն արեցին համատեղ մի հայտարարություն, որտեղ ԼՂ հիմնախնդրի կարգավորման ընդունելի սկզբունքների շարքում հստակ ասվում է. «Ընդունելի սկզբունք է ԼՂՀ անվտանգությունը երաշխավորող ՀՀ-ԼՂՀ ընդհանուր սահմանի անհրաժեշտ երկարության ապահովումը: ԼՂՀ-ի լիարժեք անվտանգության երաշխավորումը Ադրբեջանի հետ խաղաղության սահմանագծի արձանագրմամբ: Բանակցությունների ընթացքում Հայաստանի որեւէ տարածք խնդրո առարկա չի կարող դառնալ, իսկ կոմունիկացիոն հնարավոր որեւէ կապ չի կարող լինել Հայաստանի հողային ամբողջության կամ ինքնիշխանության հաշվին»: Հայտարարության բովանդակությունից կարելի է հասկանալ, որ Հայաստանի քաղաքական ուժերը բանակցություններում քննարկման ոլորտ են համարում նաեւ Արցախի եւ Հայաստանի անվտանգությունն ապահովելու նպատակով գրավված տարածքների ճակատագրի հարցը, որի շրջանակներում չեն տեղավորվում հայկական երկու պետությունների եւ նրանց միացնող հատվածի տարածքները:

Վերջին շրջանում, թերեւս երկրի ներքաղաքական իրավիճակը լարելու նպատակով, դարձյալ շահարկվում է գրավված տարածքները վերադարձնելու խնդիրը: Ավելին՝ խնդիրը ներկայացվում է այնպես, թե իշխանությունները հայտարարում էին «Ոչ մի թիզ հող» կարգախոսի մասին, մինչդեռ հիմա հասարակությանը փորձում են վարժեցնել, թե խաղաղության գինը որոշ տարածքների վերադարձն է: Այս մտքերը հաստատելու համար մեջբերվում է պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանը: Ավելին՝ «Ազգային միաբանություն» կուսակցության նախագահ Արտաշես Գեղամյանը նախարարի նման մտքերը համարում է նախագահ Ռ. Քոչարյանին ուղղված ազդակ, որ ԼՂ կարգավորման հարցում վերջինս արձանագրում է իր պարտությունը եւ պետք է հրաժարական ներկայացնի: Մինչդեռ եւ քաղաքական մեծամասնության ղեկավարները պնդում են, որ ԼՂ վերջնական կարգավորումը հնարավոր է միայն ԼՂՀ եւ Հայաստանի ժողովրդի իրազեկության եւ համաձայնության պայմաններում: ՀՀ վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանն օրերս վերահաստատեց այս մոտեցումը՝ նշելով. «Այսօր ոչ մի առաջարկ, մինչեւ անգամ Փարիզում առաջ քաշված առաջարկները չեն պարունակում նմանատիպ խնդիրներ: (Խոսքը վերաբերում է տարածքների վերադարձմանը եւ կոմունիկացիոն կապերին -Գ. Ա.): Ընդհանուր մոտեցումների շուրջ կարող ենք արտահայտվել յուրաքանչյուրս: Բայց երբ գա որոշում կայացնելու պահը, ամբողջ ժողովուրդը պետք է որոշի: 1988-ին այդ խնդիրը բարձրացրել է ժողովուրդը: ԵԱՀԿ գործող նախագահի հետ հանդիպման ժամանակ ես արտահայտել եմ այս միտքը, որը ներկայացվել է նաեւ ԼՂՀ նախագահ Արկադի Ղուկասյանի կողմից: Արցախյան կողմը պետք է լինի վերջնական լուծման անմիջական մասնակիցը: Նրա համաձայնությունն անհրաժեշտ է»:

Այս միտքը լրացնելով Հանրապետական կուսակցության վարչության անդամ, ԱԺ քաղաքական մեծամասնություն հանդիսացող «Միասնություն» խմբակցության ղեկավար Գալուստ Սահակյանը հայտարարեց, թե առաջնահերթ խնդիրը ցանկացած դեպքում պետք է մնա ԼՂ կարգավիճակի որոշումը, իսկ մյուս հարցերը դրա ապահովմանը պետք է նպատակաուղղվեն:

Այս ամենի համատեքստում պաշտպանության նախարարի վերջին հայտարարություններն ավելին նշանակել չէին կարող, քան այն, ինչ անընդհատ ասվել է այս ընթացքում: Եթե խոսքը վերաբերեր բուն Հայաստանի եւ Ղարաբաղի վարչական տարածքներին, իսկապես, ոչ միայն արժեք կունենար նման հարցի բարձրացումը, այլեւ պատասխանատու կլիներ, քանի որ հստակ կլիներ պարտվողական եւ միակողմանի զիջման քաղաքականության կիրառումը: Եվ չնայած դրան, հատկապես ընդդիմադիր քաղաքական ուժերը, ինչպես միշտ, տուրք տալով պարբերաբար որեւէ առիթով բարձրացված շահարկումներին, նախարարի խոսքերում կանխորոշված միտումներ են տեսնում: Գեղամյանին անուղղակիորեն իր համաձայնությունը հայտնելով՝ ԱԺ «Հայաստան» խմբի ղեկավար Մյասնիկ Մալխասյանը բացասաբար է վերաբերվում Ս. Սարգսյանի տեսակետներին եւ ընդհանրապես համարում է, որ Հայաստանի արտաքին քաղաքականությունը՝ հիմնված կոմպլեմենտարության սկզբունքի վրա, սխալ եւ վտանգավոր ուղու վրա է: Եվ չնայած կոմպլեմենտարիզմը խմբի ղեկավարը համարում է հարմարվողականություն եւ ոչ թե հավասարակշռված քաղաքականություն, այնուամենայնիվ որեւէ կողմնորոշում չի առաջարկում, որով Հայաստանը կապահովեր եւ իր, եւ ԼՂ-ի անվտանգությունը տարածաշրջանում:

Ակնհայտ է, որ կոնկրետ տակտիկա է ընտրված: Հիշեցնենք, որ վաղը երեկոյան ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի եռանախագահները ժամանելու են տարածաշրջան: Այցի նախօրեին երկրում նման տրամադրվածություն ստեղծելու նպատակը մեկն է՝ կարծիք ստեղծել, թե պաշտոնական Հայաստանը, իբր, պատրաստ է նաեւ ոչ թե փոխզիջումների, այլ միակողմանի զիջումների, որի վրա հիմնված հնարավոր նոր առաջարկներն այստեղ իշխանական մակարդակով ընդունելի են:

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

Եհովայականների լկտի պահվածքը դատարանում իր արդյունքը տվեց

Երեկ ՀՀ քրեական եւ զինվորական գործերով վերաքննիչ դատարանը ժ. 11:00-ին պետք է հրապարակեր Արմավիրի մարզի Մեծամոր քաղաքի «Եհովայի վկաներ» խմբի երեց Լյովա Մարգարյանի դատավճիռը: Նրան մեղադրանք էր առաջադրվել իր ղեկավարած կրոնական ժողովներին անչափահասների մասնակցության, նաեւ եհովայականներին զինվորական ծառայությունից հրաժարվելու դրդելու պատճառով:

Ժամը 11:00-ին նիստը սկսվեց նրանով, որ արձանագրվեց. ամբաստանյալն ու նրա պաշտպանները չեն ներկայացել, թեեւ ամբաստանյալը պարտավոր էր: Իհարկե, գրեթե դատարկ էր նաեւ դահլիճը, քանի որ բացակայում էին նաեւ իրենց «եղբորն» աջակցող եհովայականները:

Նախագահող Ս. Ղազարյանը փորձեց ճշտել, թե արդյոք ներքեւո՞ւմ են բացակայողները, ապա անցավ վճռի հրապարակմանը: Սկսելով «Հանուն Հայաստանի Հանրապետության...», ներկայացնելով վերաքննիչ դատարանի կազմը եւ մեղադրող ու պաշտպանող կողմերին, նախագահողն անցավ վերաքննիչ բողոքի բովանդակությանն ու ամբաստանյալ Լ. Մարգարյանի կենսագրությանը: Հասավ այնտեղ, որ «... Լ. Մարգարյանը... աշխատում է ՀԱԷԿ ՓԲԸ-ում որպես պայմանագրի բաժնի առաջատար իրավաբան, բնակվում է Արմավիրի մարզի Մեծամոր քաղաքում, մեղադրվում է ՀՀ քր. օր.-ի 244 հոդվածի առաջին մասով...»: Այստեղ, արդեն դատավճռից դուրս, նախագահող Ղազարյանը հայտարարեց, որ դատավճռի հրապարակումն ընդմիջվում է, եւ դատարանը հեռանում է խորհրդակցական սենյակ:

Քրեական դատավարության օրենսգիրքը սահմանում է, որ դատարանը խորհրդակցական սենյակից դուրս գալով՝ հրապարակում է դատավճիռը: Օրենսգիրքը, ցավոք, չի սահմանում նորից խորհրդակցական սենյակ հեռանալու ո՛չ իրավունք, ո՛չ էլ արգելանք:

Ինչեւէ, մի քանի րոպե տեւած հրապարակումից հետո խորհրդակցական սենյակ հեռացած դատարանը ստիպված եղավ այնտեղ սպասել մինչեւ ժամը 15-ը: Դատավորի օգնականը (չգիտես ում հրահանգով կամ էլ ինքնաբուխ) զանգեց ամբաստանյալի փաստաբանին եւ իմացավ, որ կգան միայն ժամը 3-ին: Այսպես պաշտպանական կողմն ինքը նշանակեց իր գալու ժամը՝ թքած ունենալով դատարանի՝ ժ. 11:00-ին ներկայանալու որոշման վրա:

Չքննարկելով, թե ամբաստանյալ եհովայական երեցի նման պահվածքն ինչի հետեւանք էր՝ վախի՞, թե՞ ինքնավստահության, նշեմ, որ բացահայտ անհանգստության նշաններ էր ցույց տալիս նախագահող դատավորը: Նա անընդհատ բացում էր խորհրդակցական սենյակի դուռը, դուրս նայում եւ... թերեւս հիասթափվում, որ իր հրապարակելիք դատավճիռը չի հետաքրքրում ինքնագոհ ամբաստանյալին:

13:30-ին մոտ, դատավորի օգնականը, ենթադրելով, որ անկահույք խորհրդակցական սենյակում 2,5 ժամ սպասող 3 դատավորներից թերեւս մեկը կարող է հոգնած լինել, դուռը փակելուց հետո դրան առաջ մի աթոռ դրեց: Նախագահող Ս. Ղազարյանի վերաբերմունքը դրան բավականին տարօրինակ էր, քանի որ նա, բացելով դուռը եւ դարձյալ գրեթե դատարկ տեսնելով դահլիճը, ոտքով ուղղակի խփեց դրան առաջ դրված աթոռին:

Ժամը 2-ն անց 30-ին մոտ դահլիճում հայտնվեցին առաջին եհովայականները, ինչից պարզ էր, որ շուտով կհայտնվի նաեւ ամբաստանյալը: Կամաց-կամաց դահլիճը լցվեց: Երեւի թե լցվեց նաեւ նախագահողի համբերության բաժակը:

Մի փոքր ուշ ներկայացավ նաեւ ամբաստանյալ երեցը, որը երեկ հարմար էր գտել դատարանում հայտնվել միայն 2 պաշտպանով:

Վերջապես խորհրդակցական սենյակը լքած դատարանը դատավճռի հրապարակումը սկսեց նորից եւ շարունակեց: Ներկայացվեց գործի նախապատմությունն ու առաջին ատյանում տեղի ունեցածը: Ապա հրապարակվեց առաջին ատյանի դատարանի հետեւությունը, ըստ որի արդարացնող դատավճիռը կայացվել է հանցակազմի բացակայության հիմնավորմամբ:

Հաշվի առնելով այս ամենը եւ ուշադիր քննելով եղած ապացույցները, վերաքննիչ դատարանը հանգեց հետեւյալ եզրակացության. առաջին ատյանի դատարանը լրիվ եւ բազմակողմանի չի գնահատել նյութերը: Լ. Մարգարյանի արարքում ոչ թե բացակայում է հանցակազմը, այլ ապացույցները քիչ են, եւ սպառվել են ապացույցներ ձեռք բերելու բոլոր հնարավորությունները: Ուստի վերաքննիչ դատարանը վճռեց. «Առաջին ատյանի դատավճիռը թողնել անփոփոխ»:

Այս հրապարակումը դահլիճում արձագանքվեց խլացուցիչ ծափողջյուններով (նման կերպ կարող են ծափահարել մոլագարները):

Նիստն ավարտվեց, եւ որոշ պարզաբանումներ տվեց մեղադրող կողմը: Մասնավորապես, վերաքննիչ դատարանն, ըստ էության, դատավճիռը թողեց անփոփոխ՝ փոխելով պատճառաբանությունը, քանի որ արդարացման հիմքը պետք է լինեին ապացույցների անբավարարությունն ու դրանք ձեռք բերելու հնարավորությունների սպառված լինելը: Ըստ մեղադրող կողմի, դատարանի վճիռն անհիմն է, քանի որ չասվեց, թե որ հնարավորություններն են սպառվել, չքննարկվեց լրացուցիչ նախաքննության հարցը:

Վճռաբեկ բողոքն անպայման կլինի: Սա քրեական գործ է, եւ կարիք չկա ընդհանրացնել որպես գործ «Եհովայի վկաների» դեմ:

Երեկ մեր խմբագրություն բերվեց նաեւ «Եհովայի վկաների» հասարակության հետ կապերի բաժնի «Պրես ռելիզը»: Ըստ դրա, Լ. Մարգարյանը հույսով է, որ դատարանի նման արդար որոշումը «կնպաստի մեր հետագա ջանքերին՝ գրանցել մեր կրոնական կազմակերպությունը Հայաստանում»: Սա արդեն իսկ ցույց է տալիս, որ պաշտպանական կողմն աշխատում էր դուրս գալ քրեական գործի շրջանակներից եւ խփել իբր հեռահար թիրախին: Նույն «Պրես ռելիզը» բովանդակում է նաեւ հետեւյալը. «Հայաստանը լրջորեն տրամադրված է Եվրոպայի խորհրդի առջեւ (տառասխալն իրենցն է-Ա. Հ.) ստանձնած իր պարտավորվածությունները կատարելու վերաբերյալ...»:

Իսկ ո՞վ եւ ի՞նչ լրջությամբ պետք է կատարի իր հայրենիքի՝ Հայաստանի առջեւ ստանձնած պարտավորությունները: Եվ եթե Լ. Մարգարյանը չլիներ «Եհովայի վկաներ» խմբի անդամ, չներկայացներ եւ ոչ մի աղանդ եւ քաղաքացիական անհնազանդության (չծառայելու) կոչեր աներ, ինչպիսի՞ն կլիներ դատավճիռը: Եվ եթե անընդհատ հիշատակվում է խղճի եւ դավանանքի ազատության իրավունքն ամրագրող սահմանադրական 23-րդ հոդվածը, ինչո՞ւ չեն հիշատակվում 15-րդ («Քաղաքացիները անկախ ամեն ինչից, նաեւ դավանանքից... ունեն սահմանադրությամբ եւ օրենքներով սահմանված բոլոր իրավունքները, ազատությունները եւ պարտականությունները») եւ 47-րդ («Յուրաքանչյուր քաղաքացի պարտավոր է օրենքով սահմանված կարգով մասնակցել ՀՀ պաշտպանությանը») հոդվածները:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Հ. Գ. Վերջում «տանջված, բարոյական վնաս ստացած», առայժմ նախկին ամբաստանյալը նստեց «ինոմարկան» եւ երջանիկ, որ, իր իսկ խոսքերով, «Եհովայի վկա» է, հեռացավ:

Ֆինանսական

Հաճախորդին աջակցելը՝ հիմնական նպատակ

Հարցազրույց Գյուղփոխօգնության բանկի տնօրեն Ստեփան Գիշյանի հետ

Անկախության հատկապես տարիներին դժվարություններ եւ կորուստներ շատ եղան: Դժվար է ճշգրիտ խոսքերով բնութագրել 90-ականների սկզբին վարվող քաղաքականությունը, որի հետեւանքով քայքայվեց տնտեսությունը, եւ գյուղացին, որ մնաց իր հողի հետ միայնակ, շատ դեպքերում չգիտեր, թե ինչպես տնօրինեի, որ տարեվերջին օգուտ ունենա: Շրջանառության մեջ մտավ կոմերցիոն բանկի հետ համագործակցելու հասկացությունը, որը շատերին սեփական գործը սկսելու համար փրկօղակ էր թվում, եւ գյուղացին գնաց այդ ճանապարհով: Սակայն այն ժամանակ գործող բանկերից շատերը, մեղմ ասած, ոչ բարեխիղճ վարվեցին մարդկանց հետ եւ ձեւավորվեց անվստահությունը Հայաստանի բանկային համակարգի նկատմամբ: Այս պայմաններում ստեղծվեց Հայաստանի գյուղացիական փոխօգնության բանկը, որը սկսեց համագործակցել գյուղացու հետ հիմքում դնելով փոխօգնության, միմյանց սատարելու գաղափարը: Վեց տարվա գործունեության ընթացքում բանկը բազմաթիվ հաջողություններ արձանագրեց: Երկու անգամ 2000 եւ 2001 թթ. բրիտանական «Ֆայնենշլ թայմս» թերթը Հայգյուղփոխբանկը ճանաչեց Հայաստանում տարվա լավագույնը: Անցյալ տարի էլ հանրապետության Նախագահը, բարձր գնահատելով Հայաստանի անկախ հանրապետության կայացման ճանապարհին բանկի կատարած աշխատանքը, գլխավոր տնօրեն Ստեփան Գիշյանին պարգեւատրեց «Անանիա Շիրակացի» մեդալով: Բանկի գործունեության ընդհանուր ամենալավն է բնութագրում նրա կատարած աշխատանքը: 1995-ին սկսելով աշխատել երեք մարզերում՝ այսօր ընդգրկել են հանրապետության ամբողջ տարածքը: Մոտ 500 գյուղ, 20 հազար գյուղացիական տնտեսություններ այսօր Հայգյուղփոխբանկին են ապավինում: Իսկ բարեխիղճ աշխատանքի ապացույցը հողի աշխատավորի հավատն ու վստահությունն են: Այս եւ նման ձեռնարկությունների աշխատանքն է, որ պետք է գնահատել եւ աչքի առաջ որպես օրինակ ունենալ՝ անկախության ճանապարհին նոր հաջողություններ ու ձեռքբերումներ արձանագրելու համար:

ACBA բանկի գործունեության մասին մեր հարցերին պատասխանում է բանկի գլխավոր տնօրեն Ստեփան Գիշյանը:

– Պարոն Գիշյան, հաշվի առնելով ձեր բանկի հիմնական ուղղվածությունը եւ որ գարունը գյուղացիական աշխատանքների ժամանակ է, ուզում եմ հարցնել՝ կա՞ արդեն գարնանային աշխուժացում եւ որքա՞ն գյուղացիական տնտեսությունների եք պատրաստվում վարկավորել: Ի՞նչ չափերի վարկեր են այսօր գյուղացուն անհրաժեշտ:

– Գարնանային աշխուժացումը վարկերի տրամադրման առումով դեռեւս հունվարի վերջին է սկսվել, եւ մենք 1 մլն դոլարից ավելի վարկեր արդեն տրամադրել ենք: Այս գործընթացը հիմա էլ շարունակվում է: Վարկավորվում են հազարավոր տնտեսություններ հանրապետության բոլոր մարզերում: Իսկ վարկերը տարբեր չափերի են՝ կախված բնակավայրի աշխարհագրական դիրքից, ներկայացված ծրագրից: Սակայն ֆերմերային տնտեսություններին անհրաժեշտ վարկի միջին չափը 1000 ԱՄՆ դոլար է:

– Ե՞րբ սկսվեցին Հայգյուղփոխբանկի ստեղծման աշխատանքները: Ինչո՞ւ հատկապես գյուղատնտեսության ոլորտն ընտրվեց:

– Բանկի ստեղծման աշխատանքները սկսվել են 1995-ին, իսկ դրան նախորդել է Եվրամիության փորձագետների ուսումնասիրությունը Հայաստանում: Հողի սեփականաշնորհումից հետո բազմաթիվ մանր գյուղացիական տնտեսություններ էին առաջացել, եւ դրանք ֆինանսավորման կարիք ունեին: Այդ ժամանակ գործող բանկերից ոչ մեկը պատրաստ չէր ֆինանսավորելու այդ տնտեսությունները: Եվրամիության փորձագետները նպատակ ունեին ուսումնասիրել, թե ինչպե՞ս կարելի է կազմակերպել այդ տնտեսությունների ֆինանսավորումը: Նրանք այն եզրակացության հանգեցին, որ պետք է ընտրել եվրոպական երկրներում գործող գյուղացիական փոխօգնության բանկերի մոդելը: Մենք սկսեցինք աշխատանքներն այդ ուղղությամբ եւ 96-ին մայիսի 1-ին տրամադրեցինք առաջին վարկերը:

– Եթե չեմ սխալվում, դուք համագործակցում եք ֆրանսիական «Կրեդի Ագրիկոլ» բանկի հետ: Ինչպիսի՞ համագործակցություն է դա:

– Համագործակցությունը սկսվել է դեռեւս 1992-93 թթ. Եվրամիության Tacis ծրագրի շրջանակներում, ուր «Կրեդի Ագրիկոլը» հանդես եկավ որպես Եվրամիության տեխնիկական օգնություն կատարող կողմ: Շատ արդյունավետ համագործակցություն է նաեւ այն առումով, որ մենք օգտագործում ենք «Կրեդի Ագրիկոլի» 100-ամյա փորձը:

Ֆրանսիական բանկը մեզ նաեւ ֆինանսական աջակցություն է ցույց տվել: 2001 թ. մենք վարկ ստացանք «Կրեդի Ագրիկոլից»: Հատկանշական է, որ վարկը տրամադրվել է առանց կառավարության երաշխիքի՝ մի կոմերցիոն բանկ վարկ է տրամադրել մյուսին: Եվ այդ համագործակցությունը կամաց-կամաց փոխշահավետ է դառնում:

– Այն տարիներին, երբ դուք սկսում էիք, մեր երկրում բանկերի նկատմամբ անվստահություն կար: Ինչպե՞ս այդ ժամանակ գյուղացին հավատաց ձեզ:

– Իրոք, 1995-ին, երբ մենք սկսում էինք, բազմաթիվ բանկեր եւ «բանկեր» սնանկացել էին, եւ ժողովրդի մեջ խիստ անվստահություն կար: Մեզանից մեծ ջանքեր պահանջվեցին, որպեսզի հաղթահարենք այդ մտածելակերպը: Անվստահությունն այն չափի էր, որ նույնիսկ անտրամաբանական հարցեր էին հնչում. «Իսկ եթե վարկ տաք եւ փախչե՞ք»: Մենք որոշեցինք, որ ավանդներ չենք ընդունելու, եւ փորձեցինք ապացուցել, որ ոչ թե վերցնել, այլ տալ ենք պատրաստվում: Կամաց-կամաց հաջողվեց վստահություն ձեռք բերել, մանավանդ որ ի սկզբանե բացառված էին ծանոթ-բարեկամ, «մաղարիչ» հասկացությունները: Մարդիկ մեզ սկսեցին վստահել մի քանի փուլ վարկ ստանալուց հետո միայն: Իսկ այսօր մենք հազարավոր տնտեսությունների հետ գործ ունենք, նույնիսկ հանրապետության ամենահեռավոր գյուղերում: Մյուս բանկերի համար այս ոլորտը հետաքրքիր չէ, որովհետեւ ավելի ձեռնտու է 10 հազար դոլար տրամադրել մեկ վարկառուի, քան 500-ական դոլար 20 վարկառուի: Փաստորեն, 10 հազար դոլարը տեղաբաշխելու համար 20 անգամ ավելի ծախս է պահանջվում:

– Որքա՞ն է վերադարձելիությունը:

– Պետք է ուրախությամբ նշեմ, որ բավականին բարձր է՝ գրեթե 100 տոկոս, որոշ դեպքերում ուշացումներ են լինում, որոնք ժամանակի ընթացքում մարվում են: Մենք գործ ունենք բնակչության ամենաազնիվ խավի՝ գյուղացիների հետ, եւ փորձը ցույց է տալիս, որ եթե մարդկանց հետ ազնիվ ես վարվում, նրանք ազնվությամբ են պատասխանում:

– Ինչպե՞ս եք վարվում այն վարկառուների հետ, որոնց, այնուամենայնիվ, չի հաջողվում վերադարձնել գումարը: Չէ՞ որ գյուղացու հաջողությունը հիմնականում բնության բարեհաճությունից է կախված:

– Բանկը որդեգրել է այնպիսի քաղաքականություն, որ վարկերն ամեն դեպքում պետք է վերադարձնել՝ անկախ նրանից, թե ինչպիսի եղանակ է եղել կամ ինչ բերք է ստացվել: Եվ մեզ հետ համագործակցող գյուղացիներն ընդունել են այս սկզբունքը: Իհարկե, որոշ տնտեսություններ դժվարություններ են ունենում, բայց այդ դեպքում օգնության է գալիս փոխօգնության գաղափարը: Գյուղում գործող բանկի միավորման անդամներն օգնում են իրենց համագյուղացիներին վերադարձնելու վարկը: Քանի որ ժամկետանց վարկ չունենալու դեպքում գյուղի համար արտոնյալ տոկոսադրույքներ են սկսում գործել, գյուղացիներն իրենք են շահագրգիռ գումարը ժամանակին մարելու: Բանկը նաեւ հետեւում է, որ վարկը նպատակային օգտագործվի: Վերադարձելիության ապահովումը շատ կարեւոր է, որովհետեւ մենք աշխատում ենք ներգրավված միջոցներով. եթե մեզ չվերադարձնեն, մենք նույնպես չենք կարողանա վերադարձնել, հետեւաբար չենք կարողանա նոր ներդրումներ ակնկալել:

– Կարծեմ ձեզ մոտ վարկառուներ ընտրելու հատուկ մեխանիզմ է գործում:

– Առանձնահատկությունն այն է, որ գյուղերում, որտեղ մենք աշխատում ենք, գործում են գյուղացիական փոխօգնության միավորումներ, որոնք ընտրովի վարչական խորհուրդներ ունեն եւ կազմված են գյուղի հեղինակավոր մարդկանցից: Նրանք առաջինն են քննարկում եւ հիմնականում իրենք են երաշխավորում կամ ոչ: Երաշխավորումից հետո մենք քննարկում ենք վարկի տնտեսական նպատակահարմարությունը եւ հետո նոր տրամադրում: Մեր վարկառուները Tacis ծրագրի շրջանակներում նաեւ Ֆրանսիա են այցելում՝ տեսնելու, թե ինչպես են այնտեղ աշխատում ֆերմերները եւ ինչպես են համագործակցում բանկերի հետ:

– Բացի գյուղատնտեսական վարկերից, Հայգյուղփոխբանկը մատուցո՞ւմ է այլ ծառայություններ:

– Մեր բանկը, փաստորեն, ունիվերսալ է եւ մատուցում է բանկային բոլոր ծառայությունները: Մենք ակտիվություն ենք ցուցաբերում հայ-գերմանական ֆոնդի շրջանակներում՝ աջակցություն ցուցաբերելով մանր եւ միջին բիզնեսի զարգացման բնագավառում:

– Անցյալ տարի դուք համագործակցեցիք Երեւանի կոնյակի գործարանի հետ: Շարունակելո՞ւ եք այդ համագործակցությունը:

– Իսկապես, եռակողմ պայմանագիր կնքվեց՝ բանկի, գյուղացու եւ գործարանի միջեւ: Եթե հիշում եք, նախորդ տարիներին խաղողի մթերման համար հերթեր էին գոյանում, բերքն էլ շատ ժամանակ փչանում էր: 2001-ին այդ ամենից հաջողվեց խուսափել, եւ մթերումը քաղաքակիրթ ձեւով տեղի ունեցավ: Պատահական չէ, որ Երեւանի կոնյակի գործարանն այս տարի արդեն երեք տարով է պայմանագրեր կնքում գյուղացիների հետ: Սա երաշխիք է, որ խաղողի այգիները չեն փչանա:

– Հայգյուղփոխբանկը չի՞ ֆինանսավորելու այլ վերամշակող ձեռնարկություններ:

– Այսօր գյուղմթերքների արտադրության խնդիրը կարծես թե լուծված է, մեր տրամադրած վարկերը եւս այստեղ մեծ դեր են խաղացել: Եթե նախկինում գյուղացին չէր արտադրում, որովհետեւ գոնե 200 դոլար նախնական գումար չուներ, հիմա այդ խնդիրը չկա:

Այժմ մենք աշխատում ենք գյուղացուն օգնելու նաեւ իրացման հարցում: Մոտ երկու տարի վարկավորում ենք նաեւ վերամշակող փոքր ձեռնարկությունները: Փորձում ենք գումար տրամադրել գյուղմթերքների արտահանման ծրագրերին: Դա եւս առաջնային խնդիր է:

– Ո՞րն է ձեր բանկի հաջողության գրավականը:

– Երեւի այն, որ մենք շուտափույթ օգուտներ եւ խոշոր շահույթ չէինք ակնկալում, եւ մեր ծրագրերը կազմում էինք առնվազն 5-6 տարվա կտրվածքով: Եվ երկրորդ՝ ոչ պակաս կարեւոր պատճառ է, որ բանկում հավաքվել են բանիմաց աշխատակիցներ: Նրանք փորձում են անել ամեն ինչ՝ բանկային ծառայությունների ոլորտում հաճախորդի պահանջները բավարարելու համար: Հաճախորդին աջակցելը մեր հիմնական նպատակն է:

Ս. Հ.

ԴԱՏԱՐԱՆ

Ամոթ էր մարդու հիշատակի վրա էլ կռվելը

Ս. թ. մարտի 4-ին ստացա ՀՀ վճռաբեկ դատարանի քաղ. եւ տնտ. գործերի պալատի 2002 թ. փետրվարի 8-ի հանգուցյալ գրող եւ հրապարակախոս Վարդգես Պետրոսյանի «Աշտարակի Ալազանի 18 տունը հրապարակային սակարկությամբ վաճառելու եւ գումարը համասեփականատերերի միջեւ բաշխելու» վերաքննիչ դատարանի 2001 թ. նոյեմբերի 20-ի վճռի դեմ բողոքի մերժման որոշումը, որտեղ գրված է նաեւ. «Նախ, պատասխանողի լիազորված անձ է. Մակարյանը վերաքննիչ դատարանում հայտնել է, որ «ես դեմ չեմ սակարկություններին: Ես ցանկանում եմ, որ մեր 1/4 բաժինը առանձնացվի: Մենք համաձայն չենք 3/4 վճարել, ոչ էլ համաձայն ենք 1/4 ստանալ»: 1/4 ի՞նչ, գո՞ւմար, թե՞ գույք: Գումարի՝ հիմա էլ համաձայն չենք:

Նախ՝ վերը ընդգծված արտահայտությունը 7 տարվա դատավարական գործընթացում ոչ մի անգամ չի արտասանվել ո՛չ իմ, ո՛չ էլ Վ. Պետրոսյանի ավագ դստեր՝ Արմինե Պետրոսյանի կողմից: Սակարկությամբ վճռի դեմ 2 անգամ վերաքննիչ դատարան ենք դիմել եւ ահա նաեւ՝ վճռաբեկ: Եթե դեմ չեմ, ինչո՞ւ եմ բողոքում: «Մենք համաձայն չենք 3/4 վճարել»: Մեջբերում եմ մի հատված վերաքննիչ դատարանի 21.08 2001 թ. վճռից. «Իմ դստեր՝ Արմինե Պետրոսյանի հայրական իրավունքով (1/4...), ես լիազորված եմ հայտնելու, որ վճարում եմ 3/4 շուկայական արժեքի փոխհատուցում՝ 12000 ԱՄՆ դոլար»:

Լիազորված անձը համաձայնեց իմ առաջարկությանը, բայց մինչեւ վճիռն ուժի մեջ մտնելը դիմեց վճռաբեկ, եւ հաշտության այդ վճիռը բեկանվեց: Ինչո՞ւ, եթե սակարկությունը սեւեռուն միտք է 7 տարի շարունակ: Մինչեւ դատական նիստը (օրեր առաջ), ես մյուս կողմի լիազորված անձին հրավիրել եմ զրույցի՝ հաշտության եզրեր գտնելու նպատակով: Նա առաջարկել է 4000 դոլարով Աշտարակի Շահարաշեն կոչվող թաղամասում գնել իր տեսած կիսակառույց տունը: Բնականաբար առարկել եմ ասելով, որ դա գրողի հետ ոչ մի կապ չունի, տուն-թանգարան դարձնելն անիմաստ է, գումարային հատուցումը պետք է հնարավորություն ընձեռի, որպեսզի նույն նախագծով, 1/4-ի չափով, գրողի աշխատասենյակն ընդգրկող բաժնեմասի կրկնակը կառուցվի: Սա միտք է եղել, նույնիսկ ոչ առաջարկ, որովհետեւ նախ՝ չեմ հավատում, թե կվճարեն (ձգձգելու եւ տապալելու մեծ փորձ ունեն), եւ ապա՝ ժամանակի հարց կա: Հաշտության անհաջող փորձի մասին պատմել ենք մինչեւ դատական բուն նիստն սկսվելը: Ես չգիտեմ, թե դատարանում արձանագրության ճշգրտության համար ո՞վ է պատասխանատու, բայց եթե հայցվորներին ծանոթացնեին գրվածին եւ ստորագրել տային, թյուրիմացություն չէր լինի: Ինչո՞ւ եմ հայտարարությունն անհրաժեշտ համարում: Որովհետեւ մյուս կողմը թյուրիմացությունը որպես փաստարկ ներկայացնելով փորձում է վարկաբեկել խնդիրը եւ մասնացել որպես մի հասարակ վաճառք:

Առիթն օգտագործելով անդրադառնամ նաեւ **«Ազգ»** օրաթերթի ս. թ. փետրվարի 9-ի համարում լույս տեսած տեղեկատվությանը՝ մի փոքրիկ ճշտումով: «... ուժի մեջ թողեց վերաքննիչ դատարանի վճիռը, որը հիմնվում է օրենքի տառի վրա՝ Ա. Պետրոսյանի մասնաբաժինն աննշան է...»: Վճռաբեկ բողոքում գրված է՝ իբր աննշան է: Բոլորի մասնաբաժինը 1/4-ական է, հավասար: Այլ հարց է, որ Արմինե Պետրոսյանի մասնաբաժինը փոքրացնելու, նրա ժառանգական իրավունքը դրամական փոխհատուցմամբ դադարեցնելու եւ աճուրդի միջոցով ավելի մեծ գումար շահելու նկատառումներով հանդես եկան որպես նույն ընտանիքի անդամներ, 3-ը միասին, մեկին դուրս մղելու 7 տարվա տենդով բռնված: Իսկ «օրենքի տառը», ինչպես նշված է տեղեկատվության մեջ, հաշվի չառավ ո՛չ երեքը ընդդեմ մեկի հարաբերությունը, ո՛չ այն, որ փոքր մասը ինքնին 48 քառ. մետր էր, «աննշան չէր, առանձին մուտք ուներ (թեպետ գլխավոր, ընդհանուր մեկ մուտքից էլ կարող էին օգտվել, ինչպես մեր բնակելի շենքերում): Ի՞նչ արած, ոմանց շահն է հետաքրքրում, օրենքի՝ տառը, միայն թե ամոթ էր մարդու հիշատակի վրա էլ կռվելը...

ԷՄՄԱ ՄԱՆԱՐՅԱՆ,
Արմինե Պետրոսյանի լիազորված անձ

ԱԶԳ **միջազգային**

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

Իրաքը ռմբահարելու են Վրաստանի օդանավակայաններից

Թբիլիսիում այս մասին նախընտրում են չխոսել

Թբիլիսիում համառորեն շրջանառվում է վարկած, իբր ԱՄՆ-ը նպատակադրվել է օգտագործել վրացական ռազմական օդանավակայանները, մասնավորապես Մառնեուլի վրացական օդային ուժերի նոր ռազմակայանը Իրաքը ռմբահարելու համար։ Թբիլիսիի իշխանությունները այս տեղեկությունն առայժմ հերքում են, բայց՝ խուսափողաբար։ Ամեն դեպքում, Վրաստանի պաշտպանության փոխնախարար Գելա Բեժուաշվիլին «Նեզավիսիմայա գազետայի» թղթակցի հետ զրույցում զգուշավոր էր. «Թբիլիսիում աշխատող ամերիկացի զինվորական փորձագետներն ԱՄՆ նմանօրինակ ծրագրերի մասին վրացական կողմին չեն տեղեկացրել»։

Ընդհանրապես, Վրաստանում սովորություն է որեւէ բան չհաստատելը եւ չհերքելը։ Այդպես եղավ նաեւ նույն ամերիկացի զինվորական փորձագետների պատմությունը։ Սկզբում խոսում էին որպես տեխնիկական հնարավորության մասին, իսկ հետո պարզվեց, որ առկա է Պենտագոնի հետ համագործակցության հատուկ երկարաժամկետ ծրագիր, որ ամերիկացիներն արդեն Թբիլիսիում են, արդեն աշխատում են վրացի ուղղաթիռավարների հետ եւ այլն։ Ինքը՝ նախագահ Շեւարդնաձեն կամաց-կամաց սկսեց բացել խաղաքարտերը՝ հայտարարելով, որ դա մեծ ծրագրի միայն փոքր հատվածն է, իսկ վերջնական նպատակը ամերիկյան օրինակով վրացական նոր բանակի կազմավորումն է։

Թբիլիսիում, անշուշտ, հասկանում են, որ Ռուսաստանը, մեղմ ասած, այս ամենով խանդավառված չէ։ Շեւարդնաձեն ակնհայտ թեթեւությամբ նկատեց, որ Վլ. Պուտինը վրաց-ամերիկյան ռազմական համագործակցությունն ընդլայնելու ծրագրերին վերաբերվում է «հանգիստ եւ հավասարակշռված»։ Երկարատեւ եւ բացահայտ օտարացումից հետո վրացական կողմը շփումների մեջ մտավ ռուսական հատուկ ծառայությունների հետ։ Նախ Թբիլիսի ժամանեց ՌԴ Դաշնային անվտանգության ծառայության տնօրեն Նիկոլայ Պատրուշեւը, իսկ նույն գերատեսչության փորձագետների խումբը, փոխտնօրեն Վլադիմիր Պրոնիչեւի ղեկավարությամբ, արդեն մի քանի օր աշխատում է Վրաստանի պետանվտանգության նախարարությունում։ Փակ դռների հետեւում բացի «ծրագրային հարցերից», թե ինչ են քննարկում երկու պետությունների հատուկ ծառայությունների ներկայացուցիչները, անշուշտ, հայտնի չէ։ Կուլիսների հետեւում տեղի քաղաքագետները խոսում են Շեւարդնաձեի եւ Պուտինի միջեւ ձեռք բերված ինչ-ինչ պայմանավորվածությունների մասին։ Մասնավորապես, իբր Ռուսաստանը եւ ԱՄՆ-ը Վրաստանում բաժանել են ազդեցության ոլորտները. Մոսկվան իրավունք է ստացել շարունակելու օգտագործել Գուդաուտի աբխազական ռազմական օդանավակայանը, որտեղից պետք է հեռանար 1999 թ. ԵԱՀԿ ստամբուլյան գագաթաժողովի արձանագրության համաձայն, իսկ ԱՄՆ-ը Թբիլիսիի մոտ գտնվող Մառնեուլի օդանավակայանն օգտագործելու «քարտ բլանշ» է ստացել։ Ի դեպ, Մառնեուլի օդանավակայանում արագորեն կարգի են բերվում թռիչքուղիները, նորացվում են սարքավորումները։ Այս աշխատանքները ղեկավարում է Թուրքիան, որը Մառնեուլի օդանավակայանի արդիականացման նպատակով ավելի քան 1 մլն դոլար է ծախսել։

Ան. ԳՈՐԴԻԵՆԿՈ
Թբիլիսի
«Նեզավիսիմայա գազետա»
7 մարտի

Ջորջ Բուշը «պողպատի պատերազմ» է սկսել

ԱՄՆ-ի նախագահ Ջորջ Բուշ կրտսերը երեքշաբթի երեկոյան որոշեց 30 տոկոսով ավելացնել Եվրամիությունից, Ռուսաստանից, ՉԺՀ-ից, Ճապոնիայից եւ մի շարք այլ երկրներից ներմուծվող պողպատի մաքսատուրքերը։ Որոշումն արդեն իսկ կտրուկ հակազդեցության է արժանացել, որի դրսեւորումները, սակայն, տարբեր են։ Եթե Ռուսաստանն անմիջապես որոշեց դադարեցնել ամերիկյան հավի մսի ներմուծումները, ապա Եվրամիությունը բավարարվեց ավելի մեղմ քայլերով։

Եվրահանձնաժողովի արտաքին առեւտրի հանձնակատար Պասկալ Լամին Բրյուսելում հայտարարեց, թե Եվրամիությունը գործելու է միջազգային օրենքների շրջանակներում եւ մտադիր է գանգատվել Առեւտրի համաշխարհային կազմակերպությանը։ Չնայած նման պասիվ դիրքորոշմանը, Լամին հայտարարեց, որ ամերիկացիների տնտեսական քաղաքականությունը «անարդար է եւ անհիմն»։

ՉԺՀ-ից, Ռուսաստանից, Ճապոնիայից հետո Ջորջ Բուշի որոշումը դատապարտեցին եվրոպական մի շարք երկրների կառավարություններ։ Ամերիկյան մաքսատուրքերի բարձրացումից Եվրոպայում առաջին հերթին տուժում են Գերմանիան եւ Ֆրանսիան, որոնց ընկնում է ամեն տարի Եվրամիությունից ԱՄՆ արտահանվող 4 մլ տոննա պողպատի կեսը։ Գերմանիայի կանցլեր Գերհարդ Շրյոդերը եւ Ֆրանսիայի նախագահ Ժակ Շիրակը հայտարարեցին, թե Բուշի որոշումը «դեմ է Առեւտրի համաշխարհային կազմակերպության կանոններին», իսկ Մեծ Բրիտանիայի վարչապետ Թոնի Բլերը նախազգուշացրեց «հովանավորչության նոր փուլից»։

Եվրամիության երկրները վստահ են, որ Առեւտրի համաշխարհային կազմակերպությունում իրենք են շահելու դատը։ Քանզի ԱՀԿ կանոնադրության հոդվածներից մեկը հովանավորչությունն արդարացված է համարում, երբ երկրի տնտեսության տվյալ ճյուղն անսպասելիորեն բախվում է զանգվածային ներմուծումների։ Մինչդեռ, Պասկալ Լամիի տվյալներով, «1998 թ.-ից ի վեր ԱՄՆ-ում պողպատի ներմուծումը նվազել է 33 տոկոսով»։ Այս կապակցությամբ «Լիբերասիոն» թերթը գրում է, որ դժվարությունների համար ամերիկացիները մեղադրում են օտար պետություններին, մինչդեռ իրական պատճառն այն է, որ ԱՄՆ-ի պողպատաձուլական արդյունաբերությունը վերջին տարիներին չի կարողացել վերակառուցվել եւ կորցրել է մրցունակությունը։ Ի դեպ, մարտի 6-ին «Նեյշնլ սթիլ» պողպատաձուլական խոշոր ընկերությունն առնվեց սնանկացումներին առնչվող օրենքի հովանավորության տակ։

Իրականում նախագահ Բուշն այս միջոցառումներով ձգտում է կատարել իր նախընտրական խոստումները։ Մեկնաբաններից շատերն ընդգծում են, որ հովանավորչական այս ձեռնարկումների արդյունքը Բուշն ակնկալում է ստանալ նոյեմբերին կայանալիք օրենսդրական ընտրություններում։ Մինչդեռ Առեւտրի համաշխարհային կազմակերպության որոշումը սպասվում է լավագույն դեպքում մեկուկես տարի հետո, երբ բանը բանից անցած կլինի։

Պ. Ռ.

Սաուդյան թագաժառանգը հրաժարվում է հանդիպել Շարոնի հետ

Սաուդյան Արաբիայի թագաժառանգ Համիդ Աբդալլան, Մերձավոր Արեւելքում խաղաղություն հաստատելու նախաձեռնությամբ մեկ շաբաթ առաջ հանդես գալուց հետո, ըստ որի արաբական երկրները բարիդրացիական հարաբերություններ կսկսեն Իսրայելի հետ, եթե վերջինս հրաժարվի 1967 թ. վեցօրյա պատերազմի ընթացքում գրաված տարածքներից, բազմաթիվ առաջարկություններ է ստացել հանդիպելու Իսրայելի վարչապետ Արիել Շարոնի հետ՝ քննարկելու խաղաղության նոր ծրագիրը։ Նման առաջարկով նրան դիմել են նաեւ արաբական երկրների ղեկավարները։ Սաուդյան Արաբիայի ղեկավարները հայտնել են, որ Աբդալլան մերժել է նույնիսկ եգիպտոսի նախագահ Մուբարաքի առաջարկը, որը խոստացել էր գաղտնի հանդիպում կազմակերպել։ Թագաժառանգը դեմ է արտահայտվել նաեւ Իսրայելի եւ Սաուդյան Արաբիայի պաշտոնյաների միջեւ հանդիպումներ կայացնելու առաջարկին։

«Աբդալլան քաջատեղյակ է, թե ինչ դիրք ու հեղինակություն ունի Սաուդյան Արաբիան մահմեդական եւ արաբական աշխարհում, եւ նա նախընտրում է հետաձգել խաղաղության ծրագրի առաջադրումը, եթե դրա հաջողությունը կախված է սաուդա-իսրայելական անջատ բանակցություններից», ասել է կառավարության խոսնակը։

Ռ. Պ.

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՔՐՈՆԻԿՈՆ

Փետրվարի կարեւորագույն իրադարձությունները

Ամիսը աչքի ընկավ կառավարության հավանությանն արժանացած ԶԼ օրենքի քննադատությամբ եւ Իսրայելի դեսպան Ռիվկա Կոհենի հայտարարության շուրջը բարձրացած աղմուկով։

Ավարտվեց «Առագաստ» սրճարանի սպանության դատը։

ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը պաշտոնական այցեր կատարեց Սլովակիա եւ Ավստրիա։

1. Վրաստանի նախագահ Էդուարդ Շեւարդնաձեն ընդունեց Սամցխե-Ջավախքի նահանգապետ Գիգլա Բարամիձեի հրաժարականը։

7. Վախճանվեց ակադեմիկոս Լեոնիդ Հակոբյանը։

8–24. Սոլթ-Լեյք-Սիթիի ձմեռային օլիմպիական խաղերին մասնակցեցին ՀՀ-ն ներկայացնող 8 մարզիկներ։

15. ԶԼՄ ներկայացուցիչները խիստ քննադատության ենթարկեցին կառավարության հավանությանն արժանացած «ԶԼ մասին օրենքը»։

15. Երեւանում բացվեց «Նաիրի» նոր կինոթատրոնը։

7. Փարիզում նշվեց Ֆրանսիայի կողմից հայերի ցեղասպանության մասին օրենքի ընդունման տարեդարձը։

9. Ստորագրվեց «Նաիրիտ» գործարանի կառավարումը 3 տարով բրիտանա-հնդկական «Ռանստաս գրուպին» փոխանցելու մասին պայմանագիրը։

11. Հայկական «ՍՊՍ Սիգարոն» ֆիրման շահեց դատը «Ռեմտսմա» ֆիրմայի հարուցած հայցով դատը տնտեսական հարցերով եվրոպական դատարանում։

15. Նախկինում ՆԳՆ բաժնի վարիչ Մուշեղ Սաղաթելյանի գործը հանձնվեց դատարան։

16. ՀՀ ԱԳՆ-ն բողոքի նոտա հղեց Իսրայելի արտաքին գործերի գերատեսչությանը՝ Իսրայելի դեսպան Ռիվկա Կոհենի Հայոց ցեղասպանությունը ժխտող հայտարարության կապակցությամբ։

17–20. ՀՀ պաշտոնական այց կատարեց ՌԴ հաշվիչ պալատի նախագահ Սերգեյ Ստեպաշինը։

21. ՀՀ նախագահի թիկնապահ Աղամալ Հարությունյանը դատապարտվեց 2 տարվա պայմանական ազատազրկման՝ «Առագաստ» սրճարանում Վրաստանի քաղաքացի Պողոս Պողոսյանի սպանության մեղադրանքով։

25–26. ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի պաշտոնական այցը Սլովակիա։

26. Հայաստանի նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի աշխատանքային պաշտոնական այցը Ավստրիա։

21. ԶԼՄ ներկայացուցիչները բողոքի նամակ հրապարակեցին «ԶԼ մասին օրենքի» վերաբերյալ։

26. Սումգայիթում հայ ազգաբնակչության ջարդերի տարելիցը։

22. Հայաստանի պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանը Նիկոսիա կատարած պաշտոնական այցի ժամանակ հանդիպեց Կիպրոսի նախագահ Գլավկոս Կլերիդեսի հետ։

28. Եվրոպական միության 15 անդամ-երկրները ընդունեցին բանաձեւի նոր խմբագրություն՝ Թուրքիային կոչելով վերացնել Հայաստանի շրջափակումը եւ ձեռնարկել այլ գործնական քայլեր Եվրամիության անդամ դառնալու համար։

ՍՈՒՐԵՆ ՄԱՆՈՒԿՅԱՆ
Տարածաշրջանային եւ քաղաքական հետազոտությունների կենտրոն

ՀԱՄԱՌՈՏ

Բելգիայում Արիել Շարոնի դատը հետաձգվեց

Բրյուսելի գանգատարկման դատարանը հետաձգել է որոշման ընդունումը Բելգիայում Իսրայելի վարչապետ Արիել Շարոնի դեմ դատական հետապնդում սկսելու օրինականության վերաբերյալ։ Պաշտպանության նախկին նախարար Շարոնը մեղավոր է համարվում 1982 թ. Լիբանանում պաղեստինցիների Սաբրա եւ Շաթիլա ճամբարներում իրականացված սպանդի համար։ Նրա դեմ դատական հայց են հարուցել զոհերի ազգականները։ Որոշման ընդունումը հետաձգվել է ինչպես հայցվոր կողմի, այնպես էլ Շարոնի դատապաշտպանների խնդրանքով, որպեսզի ժամանակ լինի քննելու Հաագայի միջազգային դատարանի փետրվարի 14-ի որոշման իրավական հետեւանքները։ Ֆրանսպրես գործակալության տվյալներով, տվյալ որոշմամբ ընդունվում է պաշտոնավարող նախարարների անձեռնմխելիության սկզբունքը։ Որոշումն արդեն իսկ խստիվ քննադատվում է Եվրոպայում եւ այլուր։ Բրյուսելում Շարոնի գործով դատական հաջորդ լսումները տեղի կունենան մայիսի 15-ին։

Պ. Ռ.

ԱՄՆ-ը շարունակում է ռմբակոծել «Ալ Ղաիդայի» դիրքերը

ՔԱԲՈՒԼ, 7 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ։ Մարտի 7-ին ամերիկյան ռազմաօդային ուժերը կրկին ռմբահարվածներ են հասցրել «Թալիբան» շարժման եւ «Ալ Ղաիդա» խմբավորման գրոհայինների դիրքերին, որոնք խմբավորված են Պակտիայի նահանգի լեռներում՝ Աֆղանստանի արեւելքում։ Այս անգամ F-16 կործանիչներին, որ ռմբակոծում էին հակառակորդի դիրքերը նախընթաց օրերին, միացել են B-52 ռմբակոծիչներ։

Բացի այդ, ինչպես հաղորդում է ABC գործակալությունը, ամերիկյան զինվորական հրամանատարությունը մարտական գործողությունների շրջան է ուղարկում 300 զինծառայողների, 17 մարտական ուղղաթիռներ եւ մի քանի A-10 ինքնաթիռներ, ինչպես նաեւ հինգ հազար աֆղանցի զինվորների, որոնք ենթարկվում են Համիդ Կարզայի ժամանակավոր կառավարությանը։

Հայոց պատմության կարմիր սալիկ

Կլոդ Մութաֆյանի «Կիլիկիան կայսրությունների խաչմերուկում» աշխատությունը

Որքան էլ առանձին դեպքերում նշվի, թե գրական շուկան հեղեղված է խոտանով, անիմաստ կամ այլասերված «գրականությամբ», այնուամենայնիվ, հազվագյուտ գրական արժեքներ առաջարկվում են ընթերցողին: Դրանց շարքին անշուշտ պետք է դասել վերջերս «Նաիրի» հրատարակչությունում տպագրված Կլոդ Մութաֆյանի «Կիլիկիան կայսրությունների խաչմերուկում» մեծածավալ հատորը, որը բնագրից՝ ֆրանսերենից թարգմանել է Ամալյա Շահումյանը: Գիրքը հրատարակվել է Մեծի Տանն Կիլիկիո Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա կաթողիկոսի հոգացողությամբ: Գրքի հրատարակությունն իրականացվեց Մեսրոպ արք. Աշճյանի ջանքերի շնորհիվ:

1988 թ. աշնանը Փարիզի «Les belles lettres» («Գեղարվեստ») հրատարակչությունը լույս ընծայեց «Կիլիկիան կայսրությունների խաչմերուկում» երկհատոր մենագրությունը, որի հեղինակը Փարիզի 13-րդ համալսարանի մաթեմատիկայի եւ երկրաչափության դասախոս Կլոդ-Արմեն Մութաֆյանն է: Առաջին հայացքից անբնական թվացող մաթեմատիկոսի պատմագրական, հայագիտական գործունեությունը մի քանի տարի անց արդեն ընդունվում է որպես բնականոն: 1993 թ. Կ. Մութաֆյանը Սորբոնի համալսարանի մատուռում կազմակերպում է Կիլիկիայի վերջին արքա Լեւոն Ե Լուսինյանին եւ երկրամասի Հայոց թագավորության պատմությանը նվիրված ցուցահանդես, որի նյութերը հրատարակվեցին «Կիլիկիայի Հայոց թագավորությունը» ուղեցույց-մենագրության մեջ: Նույն տարում Նյու Յորքում եւ Պուատիեում կազմակերպվեցին այդ թեմային վերաբերող գիտաժողովներ: Հիշյալ մենագրության հրատարակությունից հետո Եվրոպայում ավելի հաճախակի դարձավ Կիլիկիա երկրամասին նվիրված աշխատությունների հրատարակումը, կատարվեցին հնագիտական հետազոտություններ:

Կլոդ-Արմեն Մութաֆյանն իր այս հանրագիտական աշխատության մեջ ի մի է բերել ավելի քան 150 տարում ստեղծված պատմագիտական ողջ ժառանգությունը, որի մոնումենտն է հանդիսանում Ղեւոնդ Ալիշանի «Սիսուանը»: Հայոց պատմության այս բացն իսկապես լրացվել է:

Ինչո՞վ է գնահատելի Կլոդ Մութաֆյանի աշխատությունը: Ինչպես նշում է հեղինակը գրքի առաջաբանում՝ Կիլիկիայի պատմությունը ներկայանում է իբրեւ Եվրասիայի պատմության խտացում, իսկ վերջինիս տարածքային բաժանումներն ուղեկցվել են այն հեղաշրջումներով, որոնցով նշանավորվել է մայրցամաքի կյանքը: Պատմական հսկա մի ժամանակամիջոց է ներկայացված գրքում՝ Ք. ծ. ա. երկրորդ հազարամյակից մինչեւ 1375 թվականը, այսինքն՝ գրեթե 3500 տարի: Տեղեկություններ Կիլիկիայի մասին, դասական առասպելներ, միջանցիկ երկրին հատուկ առանձնահատկություններ, կիլիկյան հարցը դասական անտիկ դարաշրջանում, Կիլիկիայի հայկական թագավորությունը... Այս եւ նման հարցերի ուսումնասիրությունները մանրամասնված են եւ գիտականորեն լուրջ ուսումնասիրված: Գիտության ամենատարբեր ոլորտների մասնագետների (պատմաբանների, բանասերների, աշխարհագրագետների...) համար Կլոդ Մութաֆյանի աշխատությունն ամենաբազմաբնույթ, համապարփակ տեղեկություններ է հաղորդում: Ուսումնասիրված են անտիկ աշխարհի մեծերից մինչեւ 20-րդ դարի կեսերի մշակույթի, գրականության, գեղարվեստի, պատմագիտության մեծերի աշխատությունները, հին հունական լեգենդները, հռովմեական պատմագրությունները:

Հազար անգամ գուցե կարդացած էլ լինես Հոմերոսին, սակայն կարող ես չընկալել այն տողերը, որոնք վերաբերում են մեզ: Կլոդ Մութաֆյանն ամենայն բարեխղճությամբ է ուսումնասիրել ինչպես Հոմերոսին, այնպես էլ բազմաթիվ այլ հեղինակների:

«Մի օր Սիդոնի ափին լսվեց սիրային բառաչը մի ցուլի, այդ հզոր եղջյուրների տակ թաքնված էր Զեւսը... Մի կին գրկած (...) փոքրիկ Էրոսը նրան վեր է բարձրացնում: Նրա կողքին ծովագնաց ցուլը ճկում է իր ողնաշարը եւ այն իջեցնում է, որպեսզի երիտասարդ աղջիկը նստի իր մեջքին, կողքի պառկած, ծնկները ծալած նա նրան է մեկնում իր ճկված մեջքը: Այսպես առեւանգվեց Եվրոպան... Այդ օրվանից Կադմոսը շրջում էր երկրից երկիր՝ փնտրելով հարսանյաց թափառաշրջիկ ցլի հետքերը: Եվ նա հասնում է մինչեւ Արիմների արյունոտ անձավը...»: Այդ քարանձավը գտնվում է Կիլիկիայում: 5-րդ դարի հույն բանաստեղծ Նոննոս Պանոպոլսեցի այս վկայությունը որքան էլ բանաստեղծական ու գեղեցիկ է, բայց, անշուշտ, որ առաջինը չէ: Հին ժամանակների ամենաստույգ պատմիչներից «Պատմահայրը» Հերոդոտոս Հալիկառնասցին նույնպես տեղեկություններ է տալիս Տիփոնի երկրի՝ Կիլիկիայի մասին:

Աշխարհի քիչ երկրներ ունեն այնքան հարուստ անցյալ, որպիսին Կիլիկիայի պատմությունն է: Աշխարհաքաղաքական մի շարք պատճառներով Կիլիկիան շփման արտակարգ կետ է եղել եվրոպական եւ ասիական քաղաքակրթությունների միջեւ: Եվրասիայի գրեթե բոլոր քոչվոր ժողովուրդները՝ սկսած արեւմուտքում ձեւավորված նորմաններից եւ վերջացրած արեւելքից եկած մոնղոլներով, անցել են Կիպրոս կղզու դեմ-հանդիման գտնվող, Միջերկրական ծովի հյուսիս-արեւելքում ծվարած այդ փոքր եռանկյան վրայով: Խեթերն ու ասորիները, պարսիկներն ու հելլենները, հռովմեացիները եկան ու անցան այս երկրի վրայով... Ու մնաց ծովահայաց հայոց այս երկիրը թուրքական իշխանության տակ: Այս ամենից հետո ի՞նչ է մնացել հայոց հետաքրքրական այս պետությունից, միջնադարյան թագավորությունից, «Կիլիկյան Կիլիկիայի» անցած դարերից, որի վերջին հայ ներկայացուցիչները վտարվել կամ կոտորվել են 1920-ական թթ.: Անչափ շատ բան է պահպանվել... Շատ բան... Ու նաեւ մի արձանագրություն Փարիզի Սեն-Դենի եկեղեցում գտնվող մի գերեզմանաքարի վրա՝ «Այստեղ է հանգչում ազնվազարմ եւ վսեմափայլ իշխան Լեւոն Ե Լուզինյանը՝ հայոց թագավորության լատին թագավորը»: Դա Պուատիեի Լուսինյաններից սերող Լեւոն Ե հայոց արքայի դամբարանաքարն է՝ Կիլիկյան Հայաստանի վերջին թագավորի գերեզմանաքարը...

Իսկապես տիտանական աշխատանք է կատարել Կլոդ Մութաֆյանն իր այս՝ «Կիլիկիան կայսրությունների խաչմերուկում» աշխատությունը ստեղծելով:

Երեկ Գիտությունների ազգային ակադեմիայի արեւելագիտության ինստիտուտի գիտական գրադարանում տեղի ունեցավ գրքի շնորհանդեսը: Ինստիտուտի տնօրեն Նիկոլայ Հովհաննիսյանը, Մեսրոպ արք. Աշճյանը, Հայաստանի հանրագիտարանի գլխավոր տնօրեն Բարխուդարյանը, Երեւանի պետական համալսարանի դասախոս Խորեն Պալյանը խոսեցին գրքի արժանիքների մասին:

ՍԵՐԳԵՅ ԳԱԼՈՅԱՆ

Մուտք

Հայաստանի գրողների միության հրատարակչությունը ձեռնամուխ է եղել «Մուտք» մատենաշարի ստեղծմանը, որի առաջին գրքերն արդեն դրվել են ընթերցողի սեղանին: Մարիամ Ասրիյանի «Շանթարգել», Մհեր Բեյլերյանի «Վերջին օրը» պատմվածքների եւ Վայագան Պատոյանի «Մոտեցող երկինք» բանաստեղծությունների գողտրիկ ժողովածուներն են տպագրված «Վան Արյան» հրատարակչության տպարանում:

ՀԳՄ-ի շնորհակալ նախաձեռնությունը պատեհ առիթ կհանդիսանա գրականության անդաստանում նորահայտ անունների երեւան գալուն: Մանավանդ որ գերակշռող պարագայում տպագրվողները՝ հեղինակների առաջին գրքերն են:

Ինչպես գրել է դրանցից մեկի նախաբանում ՀԳՄ քարտուղար Դավիթ Մուրադյանը. «Առաջին գիրքը ներկայացված է, այսինքն՝ հեղինակը միանգամից դժվարացնում է իր հետագա կյանքը, որովհետեւ գրական նորամուտի ուրախությանն անխուսափելիորեն հաջորդում է գրականության մեջ ճանապարհ անցնելու պատասխանատվությունը, իսկ ով սկսել է՝ պարտավոր է շարունակել»:

Թ. Հ.

ԼՈՍ ԱՆՋԵԼԵՍ

Սիրուն Երեցյանի «հրեշտակները»

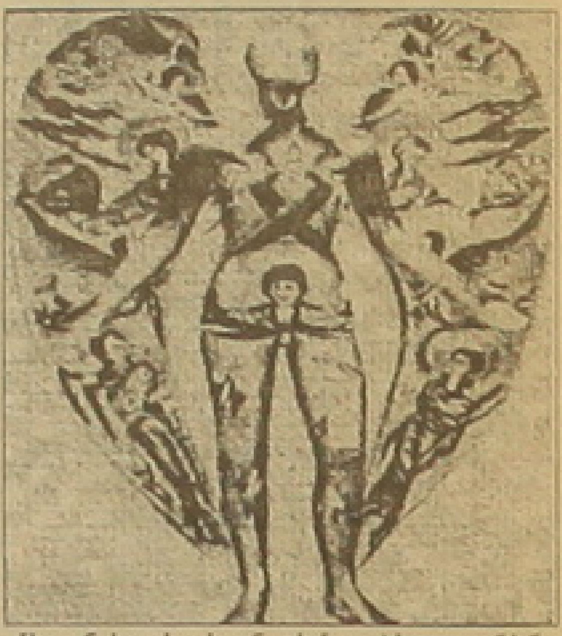

Կանադահայ «Ազդակ» շաբաթաթերթը տեղեկացնում է, որ որոշ ժամանակ է, ինչ Լոսանջելեսաբնակները քաղաքի բանուկ վայրերում տեսնում են նկարված հրեշտակներ, որոնք արտաքնապես իրար նման լինելով, այնուամենայնիվ, տարբեր են իրենց էությամբ: Ամբողջ քաղաքով մեկ սփռված 410 հրեշտակները որոշակի ծրագրի արդյունք են: Հետեւելով Շվեյցարիայի Ցյուրիխ քաղաքի 1998 թվին կազմակերպված «Հրեշտակների համայնքը» ծրագրի օրինակին, տեղական «Ամերիկացի կամավորներ» եւ «Կաթոլիկ եղբայրներ» կազմակերպությունները, 1000 դոլար վճարելով արվեստագետներին, այդ հրեշտակները պատվիրել են զարդարելու համար քաղաքը:

Այդ արվեստագետների լավագույն 12-ից մեկն է ճանաչվել հայազգի Սիրուն Երեցյանը, որի հայկական հրեշտակներով ծածկված ապակե պլակատները տեղադրված են եղել Century City-ում: Նրան հովանավորել է ABC ծանոթ հեռուստաընկերությունը: Երեցյանի հրեշտակները, սակայն, միայն հայկական դիմագծերը չունեն, այլ ներկայացնում են Լոսանջելեսաբնակ բոլոր ազգություններին: Այնտեղ են, ըստ թերթի տվյալների, լատինոն, արաբը, չինացին, անգլոսաքսոնը եւ մյուսները՝ բոլորն էլ հայկական ավանդական գույներով եւ մանրանկարչությամբ տոգորված:

Հ. Ծ.

Հայուհու ֆիլմը միջազգային կինոփառատոնի մրցանակակիր

Բեռլինում վերջերս անցկացված միջազգային ավանդական կինոփառատոնում Հայաստանը ֆիլմ չէր ներկայացրել, բայց հայերն ունեցել են իրենց մասնակցությունը: Ինչպես ասաց նրա մասնակից, երեւանցի կինոքննադատ, կինոգետների եւ կինոլրագրողների ասոցիացիայի նախագահ Սուսաննա Հարությունյանը, Հայաստանն ունի ֆիլմեր, որոնք այնտեղ ցուցադրված շատերի հետ կարող էին մրցակցել եւ ուշադրության արժանանալ շուկայում: «Կարծում եմ, որ կազմակերպական համապատասխան աշխատանք տանելու դեպքում մենք նույնպես մեր ֆիլմերով կհասնեինք փառատոն», նշեց նա:

Կինոփառատոնին իր ֆիլմն է ներկայացրել մեր հայրենակցուհի կանադահայ Կարինե Թորոսյանը՝ 14 կարճամետրաժ ֆիլմերի հեղինակ, եւ նրա 5-րոպեանոց «Երեխաներ արեւի տակ» փորձարարական ֆիլմը «Պանորամա» ծրագրով արժանացել է երկրորդ մրցանակի:

Սուսաննա Հարությունյանը որպես կինոքննադատ Բեռլինի փառատոն է հրավիրվում 6-րդ անգամ, ընդգրկվել է քննադատների ժյուրիի կազմում: Նա գտնում է, որ իր մասնակցությունը արդյունավետ է մեր կինեմատոգրաֆիայի համար՝ ինֆորմացիայի ստացման տեսակետից:

ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ

Սիրելի աղջիկներ եւ կանայք

«Ալիք» արհմիությունը սրտանց շնորհավորում է Ձեր տոնը՝ մարտի 8-ը: Գարնանային այս գեղեցիկ տոնի առթիվ Ձեզ մաղթում ենք հաջողություն անձնական կյանքում եւ մեր սերնդի ուսման ու դաստիարակության սրբազան գործում:

ՇՏԱՊ ՎԱՃԱՌՎՈՒՄ Է

Երեւան քաղաքի կենտրոնում 80 մ² կիսանկուղային տարածք: Եռաֆազ հոսանք, ջուրը մշտական: Հարմար է օֆիսի, սաունայի, բարի եւ այլ օբյեկտներ կառուցելու համար:

Հեռ. 529-353, բջջ. (09)429353 Գինը $20.000:

ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ԱՌԱՋԱՐԿ

Օրաթերթի տնօրենությունը հրավիրում է թերթի վաճառքով զբաղվող անձանց եւ գովազդային գործակալների փոխշահավետ համագործակցության:

Հեռ.՝ 52-93-53:

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

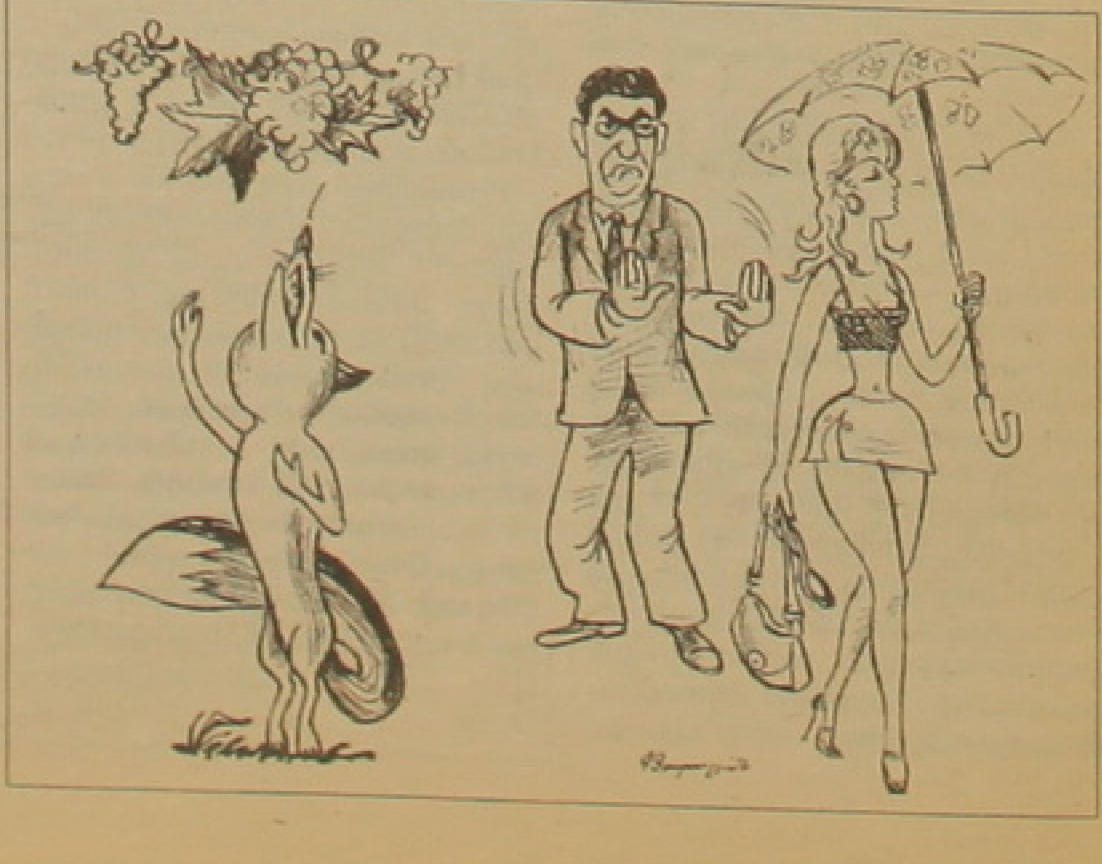

ԱԶԳ

ՄԱՐԶԱԿԱՆ

Հավաքը ծառայեց նպատակին

Հիմնական խնդիրը ֆուտբոլիստների խաղային որակների ստուգումն էր

Ֆուտբոլի ՀՀ քառակի չեմպիոն Երեւանի «Փյունիկը» ուսումնամարզական հերթական հավաքն անցկացրեց Ֆրանսիայում: Վերադառնալով Երեւան, թիմը մարզումները շարունակում է արդեն սեփական մարզաբազա հանդիսացող «Նաիրի» մարզադաշտում: Այստեղ էլ կայացավ հարցազրույցը «Փյունիկի» գլխավոր մարզիչ Սամվել Դարբինյանի հետ:

– Պրն Դարբինյան, ի՞նչ նպատակ էր հետապնդում Ֆրանսիայում կազմակերպած ուսումնամարզական հավաքը: Հաջողվե՞ց ամբողջությամբ իրականացնել ծրագրվածը:

– Այդ հավաքի ժամանակ հիմնական խնդիրը խաղային տակտիկայի ձեռքբերումն էր, ֆուտբոլիստների խաղային որակների ստուգումը: Մենք ծրագրել էինք 3 օրը մեկ խաղ անցկացնել, սակայն ստիպված էինք Ֆրանսիայի առաջնության խաղացանկից ելնելով որոշ շտկումներ մտցնել: Դրա հետեւանքով ծրագրված 5-ի փոխարեն 7 խաղ անցկացրինք, ընդ որում 3 օր անընդմեջ խաղացել ենք: Դա, իհարկե, մի կողմից լավ էր ստուգելու տղաների ֆիզիկական պատրաստությունը, նրանց դիմադրողականությունը ծանրաբեռնվածություններին, սակայն մյուս կողմից էլ դա անդրադարձավ հետագա հանդիպումների արդյունքների վրա, զգացնել տվեց հոգնածությունը: Միաժամանակ կարող եմ ասել, որ այդ հանդիպումները շատ մեծ օգուտ տվեցին: Բոլոր խաղերում էլ, անկախ արդյունքից, տղաներն իրենց լավագույն կողմերով դրսեւորեցին: Եղան խաղեր, որտեղ մենք էինք մեր կամքը թելադրում մրցակցին, խաղի տեմպը մենք էինք հաղորդում, խաղեր էլ կային, որտեղ մենք էինք դիմադրում մրցակցին: Խաղային տակտիկա ձեռք բերելու առումով այդ հանդիպումները շատ օգտակար էին: Մենք հնարավորություն ստացանք ստուգելու խաղային օղակների համագործակցությունը, փորձարկելու տակտիկական տարբերակներ: Գոհ եմ տղաներից, նրանց խաղի որակից: Նրանք իրենց կամային որակները դրսեւորեցին: Այնպես որ, Ֆրանսիայում կազմակերպված ուսումնամարզական հավաքը լիովին ծառայեց նպատակին եւ ծրագրվածը հաջողվեց իրականացնել:

– Կխնդրեի մի փոքր հանգամանորեն պատմել անցկացրած հանդիպումների մասին:

– Ֆրանսիա ժամանելուն պես առաջին խաղն անցկացրինք Մոսկվայի «Դինամոյի» հիմնական կազմի հետ: Խաղն ավարտվեց ոչ-ոքի (1-1): Հաջորդ 3 հանդիպումներում «Փյունիկը» զգալի առավելություն ուներ եւ հաղթեց մրցակիցներին: 3-րդ դիվիզիոնի «Բորդես» թիմին հաղթեցինք 3-2 հաշվով, «Անգոլեմին» պարտության մատնեցինք 5-1 հաշվով, իսկ 2-րդ դիվիզիոնում հանդես եկող «Մարտիգի» երիտասարդական կազմի նկատմամբ առավելության հասանք 6-1 հաշվով: Մարսելի «Օլիմպիկի» երիտասարդական կազմի հետ շատ լավ խաղ ստացվեց: Չնայած զիջեցինք մրցակցին 0-3 հաշվով, բայց տղաները լավ խաղացին, առաջին խաղակեսում խաղային առավելությունը մեր կողմն էր: Երկրորդ խաղակեսում մրցավարը խաղը հաջող չվարեց, որի պատճառով նյարդային պայքար ընթացավ: Հաջորդը 2-րդ դիվիզիոնի «Նիսի» հետ խաղն էր, որն ավարտվեց ոչ-ոքի (2-2), իսկ ավարտական խաղում 0-3 հաշվով զիջեցինք «Իստրին»: Ինչպես արդեն նշել էի, վերջին հանդիպումներում ֆուտբոլիստների հոգնածությունն իր կնիքը թողեց խաղերի ելքի վրա: Պետք է հաշվի առնել, որ բացի հանդիպումներից, թիմն ամենօրյա հագեցած մարզումներ էր անցկացնում:

– Հավաքի մեկնելուց առաջ դուք նշել էիք, որ Ֆրանսիայում նոր ֆուտբոլիստների եք փորձարկելու: Ինչպիսի՞ն են արդյունքները:

– Խաղերի ընթացքում փորձարկեցինք լատվիացի մի դարպասապահի, որին չհավանեցինք եւ հետ ուղարկեցինք, իսկ ահա արգենտինացի կիսապաշտպան Միգել Սիստերան մեր հետ վերադարձել է Երեւան եւ կմասնակցի մարզումներին: Այս օրերս սպասում ենք նոր համալրման. Երեւան են ժամանելու սլովենացի դարպասապահ եւ արգենտինացի եւս մեկ կիսապաշտպան, որոնք պետք է փորձաշրջան անցնեն: Թիմում հստակորեն սուր է դրված երկրորդ դարպասապահի հարցը (Կարեն Բաբայանը հեռացել է «Փյունիկից), որը շուտափույթ լուծման կարիք ունի:

– Ուրիշ ի՞նչ փոփոխություններ կան թիմի կազմում:

– Ֆրանսիական հավաքից հետո հրաժարվեցինք Մալայի եւ Արունա Մակալուի ծառայություններից: Ավելի վաղ «Փյունիկին» հրաժեշտ էին տվել հարավսլավացի Դրագան Իլիչը, բրազիլացի Բրունո Բասիստա դա Սիլվան եւ արգենտինացի Դարիո Ալբերտո Ռոմիտոն:

– ԱՊՀ չեմպիոնների գավաթի մրցաշարում դուք դժգոհ էիք պաշտպանական օղակի գործողություններից, նշելով, որ խաղը կարգավորման կարիք է զգում: Ինչպիսի՞ն է իրավիճակը ներկայումս:

– Ֆրանսիայում անցկացված հանդիպումներում էլ պաշտպանական օղակի սխալների հետեւանքով թիմը գոլեր բաց թողեց: Բարձր տեմպի պայմաններում, երբ մրցակիցն արագ էր գործում, մեր պաշտպանները միշտ չէին, որ հասցնում էին արագ կողմնորոշվել ու խափանել գրոհը: Այս առումով դեռեւս շտկելու շատ բան կա, պետք է աշխատանք տարվի: Այնուհանդերձ, վատ տպավորություն չթողեցին Բիլիբինը, Տրաորեն, մյուսներն էլ ձգտում էին հուսալի խաղ ցուցադրել: Որոշակի բարդություն է ներկայացնում այն, որ այս օղակում տարբեր երկրների ֆուտբոլիստներ են հանդես գալիս, ժամանակ է անհրաժեշտ փոխըմբռնման համար: Նրանք աստիճանաբար լավ մարզավիճակ են ձեռք բերում եւ հուսով ենք, որ կարճ ժամանակում պաշտպանական օղակի խաղը կկարգավորվի:

– Առաջնության մեկնարկը հեռու չէ: Այս ժամանակահատվածի համար տղաների ֆիզիկական, տեխնիկատակտիկական պատրաստության մակարդակը գոհացնո՞ւմ է ձեզ:

– Այո, գոհ ենք: Մենք շատ աշխատանք ենք տարել տարվա սկզբից, ինչը ցանկալի արդյունք է տվել: Փաստորեն, թիմն արդեն 4-րդ հավաքն անցկացրեց: Մեծ ծավալի ծանրաբեռնված մարզումներ ենք անցկացրել, տղաների խաղային որակները ստուգել մի շարք հանդիպումներում: Եթե որոշ բացթողումներ կային, Ֆրանսիայում շտկեցինք: Մարզումները կշարունակենք Երեւանում, կմասնակցենք Յունան Ավետիսյանի հուշամրցաշարին եւ, կարծում եմ, կազմ ու պատրաստ կդիմավորենք նոր մրցաշրջանը:

– Կարելի՞ է համարել, որ թիմի օպտիմալ կազմն արդեն ձեւավորվել է:

– Ոչ, դեռեւս ժամանակ կա, որոնումները շարունակվում են, պետք է ձգտենք մինչեւ վերջ իրագործել մեր մտահղացումներն ու ծրագրերը: Հարկավոր է արագ, տեմպային խաղ խաղալ, լարվածություն ստեղծել դաշտի կենտրոնում, չխուսափել պայքարից: Մեծ ուշադրություն պիտի դարձվի դաշտի կենտրոնական հատվածում խաղի կազմակերպմանը եւ ընդհանրապես գրագետ ֆուտբոլի ցուցադրմանը:

– Ի՞նչ խնդիրներ են դրվելու թիմի առջեւ նոր մրցաշրջանում:

– Թիմի առջեւ բավական բարձր պահանջներ են դրված: Բնական է, որ պիտի ձգտենք պահպանել նվաճված դիրքերը, նաեւ պայքարենք գավաթի մրցաշարում եւ, իհարկե, ձգտենք որքան հնարավոր է, հաջող հանդես գալ եվրագավաթներում:

– Վերջերս ՀՀ ազգային հավաքականի գլխավոր մարզիչ նշանակված Անդրանիկ Ադամյանը նշել էր, որ կցանկանար հավաքականում ձեզ հետ աշխատել: Ինչպիսի՞ն է ձեր վերաբերմունքը:

– Առաջին հերթին ցանկանում եմ շնորհավորել Անդրանիկ Ադամյանին: Ուրախ եմ, որ հավաքականի ղեկը վստահվել է իմ լավ բարեկամին, որի հետ բավական ժամանակ աշխատել ենք հավաքականում: Նա հիանալի մասնագետ եւ անձնավորություն է, մեծ փորձ ունի: Ամբողջ սրտով հաջողություն եմ մաղթում նրան պատասխանատու պաշտոնում: Դեռ նոր եմ վերադարձել Ֆրանսիայից, առայժմ նման հարցով ինձ չեն դիմել: Եթե առաջարկ ստացվի, մեծ հաճույքով կաշխատեմ:

Ֆոտոլուր

ՇԱԽՄԱՏ

Առաջատարը կրկին Կասպարովն է

Լինարեսի մրցաշարի 10-րդ տուրից հետո Գարրի Կասպարովը կրկին դարձավ միանձնյա առաջատար՝ ոչ-ոքի խաղալով հնդիկ գրոսմայստեր Անանդի հետ: Չնայած վերջնախաղում Կասպարովը որոշ առավելություն ուներ, սակայն չկարողացավ այն իրացնել: Կասպարովը 8 հնարավորից վաստակել է 5 միավոր: Նրան կես միավորով զիջում են աշխարհի չեմպիոն Ռուսլան Պոնոմարյովը, Վիշվանաթան Անանդը եւ Վասիլի Իվանչուկը: Ադամսը հաղթեց Շիրովին, Իվանչուկը՝ Վալյեխոյին: Ադամսի եւ Շիրովի օգտին գրանցված է 4-ական միավոր, իսկ աղյուսակը եզրափակող Վալյեխոն ունի 3,5 միավոր: Վերջինս հաջող մեկնարկից հետո դիրքերը զիջել է՝ երկրորդ շրջանում 3 հնարավորից վաստակելով կես միավոր:

Արքայական գավաթը «Դեպորտիվոյին»

Մադրիդի «Սանտյագո Բեռնաբեու» մարզադաշտում կայացավ Իսպանիայի Արքայական գավաթի հերթական խաղարկության եզրափակիչ հանդիպումը: Պատվավոր մրցանակը վիճարկեցին Մադրիդի «Ռեալն» ու Լա Կորունյայի «Դեպորտիվոն»՝ ներկա պահին Իսպանիայի լավագույն ակումբները: Շատերն այդ խաղում նախապատվությունը տալիս էին «արքայական ակումբին»՝ հաշվի առնելով սեփական դաշտի գործոնը: Բացի այդ էլ, «Ռեալն» այս տարի նշում է իր հիմնադրման 100-ամյակը, ուստի թիմի ֆուտբոլիստները վճռական էին տրամադրված՝ լավ նվեր մատուցել հարազատ ակումբի հոբելյանին: Սակայն որքան էլ դաշտի տերերը ձգտում էին հաջողության հասնել, մրցակիցը գերազանցեց նրանց: «Դեպորտիվոյի» ֆուտբոլիստները խաղային բոլոր առումներով իրենց հիանալի դրսեւորեցին եւ արժանի հաղթանակ տարան. թիմի ոգին Դիեգո Տրիստանն էր, որի փոխանցումով Սերխիոն բացեց հաշիվը, իսկ այնուհետեւ աչքի ընկավ ինքը՝ երկրորդ գնդակն ուղարկելով «Ռեալի» դարպասը:

Ընդմիջումից հետո դաշտի տերերի ջանքերը միայն մեկ անգամ արդյունք տվեցին. 58-րդ րոպեին Ռաուլը կրճատեց հաշվի տարբերությունը: «Ռեալին» այդպես էլ չհաջողվեց թիմի հոբելյանը նշել գավաթի նվաճումով:

«Ռոլան Գարոսը» կվերակառուցվի

Ֆրանսիայում թենիսի գլխավոր մարզադաշտը՝ «Ռոլան Գարոսը» լուրջ վերակառուցման կենթարկվի: Թենիսի ֆեդերացիա ներկայացված նախագծով նախատեսվում է զգալիորեն ընդարձակել մարզակառույցի տարածքը: Դրա հետեւանքով ավելանալու է թենիսի կորտերի քանակը: Բացի այդ, կենտրոնական կորտի տրիբունաներում կավելանան նստատեղերի քանակը, հանդիսատեսների համար հանգստի եւ զվարճանքի նոր կենտրոններ կկառուցվեն: Նախատեսվում է նաեւ կառուցել փակ կորտ, որտեղ իր հանդիպումները կանցկացնի թենիսի Ֆրանսիայի հավաքականը:

ՈՒԵՖԱ-ն արգելել է խաղերի անցկացումն Իսրայելում

Ինչպես հայտնի է, մարտի 14-ին ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի քառորդ եզրափակիչ առաջին խաղում Թել Ավիվում «Հապոելը» պետք է հյուրընկալեր իտալական «Միլանին»: Սակայն խաղն Իսրայելում տեղի չի ունենա: Հաշվի առնելով երկրում տիրող լարված իրավիճակը, այս օրերին իրականացված ահաբեկչական գործողությունները, ՈՒԵՖԱ-ն արգելել է եվրագավաթների խաղերի անցկացումը Իսրայելում: Այս մասին ՈՒԵՖԱ-ի ղեկավարությունը նախապես տեղեկացրել է մրցող թիմերին: ՈՒԵՖԱ-ի գլխավոր քարտուղար Գերհարդ Այգները հայտարարել է, որ քանի դեռ Իսրայելի տարածքում դրությունը չի նորմալացել, խոսք լինել չի կարող խաղերի անցկացման մասին: Խաղը պետք է կայանա չեզոք դաշտում:

Իսրայելի ֆուտբոլային ղեկավարությունը որոշել է Շվեյցարիա գործուղել իր ներկայացուցիչներին՝ բանակցություններ վարելու նպատակով: Իսրայելի վարչապետ Արիել Շարոնն ու արտգործնախարար Շիմոն Պերեսը փորձել են համոզել «Միլանի» նախագահ, Իտալիայի վարչապետ Բեռլուսկոնիին հրաժարվել խաղը չեզոք դաշտում անցկացնելու պահանջից: Սակայն ՈՒԵՖԱ-ն արդեն որոշում կայացրել է եւ այն բեկանել չի հաջողվի: Ուստի Իսրայելի ֆուտբոլի ֆեդերացիան առաջարկել է խաղն անցկացնել Կիպրոսի Նիկոսիա քաղաքում, եթե չհաջողվի փոխել որոշումը: Այժմ Կիպրոսի ֆուտբոլի ֆեդերացիայի նախագահ Կուցուկումիսը երկրի կառավարության հետ բանակցություններ է վարում, որպեսզի թույլատրեն իսրայելցի եւ իտալացի ֆուտբոլասերներին մուտք գործել երկիր:

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

«Բավարիայի» ռեւանշը չկայացավ

Գերմանիայում հայտնի դարձան գավաթի եզրափակիչի մասնակիցները: Առաջինը եզրափակիչ մտավ բունդեսլիգայի առաջատար Լեւերկուզենի «Բայերը», որը կիսաեզրափակիչում 3-1 հաշվով պարտության մատնեց «Քյոլնին»: Հաջորդ օրը մրցեցին «Շալկե-04»-ը եւ Գերմանիայի չեմպիոն Մյունխենի «Բավարիան», որը Գելզենկիրխեն էր ժամանել առաջնությունում այստեղ կրած ամոթալի պարտության (1-5) դիմաց ռեւանշ վերցնելու մտադրությամբ: Սակայն դա չեմպիոնին չհաջողվեց:

Խաղը չափազանց լարված բնույթ կրեց: «Բավարիան» մոտ էր հաջողությանը 84-րդ րոպեին, սակայն Էլբերի գլխի հարվածից հետո գնդակը դիպավ հորիզոնական դարպասաձողին: Խաղավերջում դաշտից հեռացվեց հյուրերի առանցքային պաշտպան Սամյուել Կուֆուրը, ինչն էլ ճակատագրական եղավ «Բավարիայի» համար: Լրացուցիչ ժամանակահատվածում դաշտի տերերը 2 անգամ գրավեցին հյուրերի դարպասը եւ եզրափակչի ուղեգիր նվաճեցին:

Բաժինը վարում է ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

Հայկական կանացիակերպ աղամանների խորհուրդը

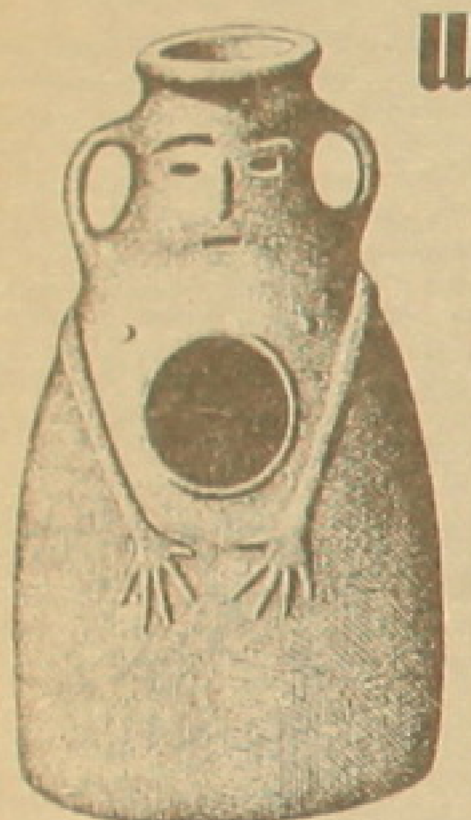

Ինչպես այլ ժողովուրդների, այնպես էլ հայերի համար աղը սրբություն է: Աղը գետնին թափողին անդրաշխարհում կույրի կարասն է սպասում, աղն ամենայն պղծության փարատիչն է. նորածին մանկան վրա աղ ցանելու սովորույթի մեջ հայերը «կնունք» եւ «հայացում» են տեսել: Աղն օգտագործվել է ախտաբանական նպատակով: Աղով լվացվելով «մաքրվում» են ծննդաբերողին օգնած կանայք: Աղը նաեւ զոհաբերվող կենդանու փարատիչն է. մատաղացու կենդանուն զոհաբերելուց առաջ աղ էին տալիս: Այս հեթանոսական հավատալիքները անցել են քրիստոնեությանը, ըստ որի խահանան աղը պետք է օրհնի: Աղը որպես սրբություն պահվում էր սրբազան ամաններում՝ տիկերում, աղամաններում, կճուճներում, կերպավոր խեցեղենում եւ դրվում էր տան ամենապատվավոր տեղում: Դրանցից են կանացիակերպ կավե աղամանները, որոնք այժմ կարող ենք տեսնել Վերնիսաժում, հայ կիրառական արվեստի ցուցահանդեսներում: Սակայն կանացիակերպ աղամանները մեկուկես հազարամյակ գործածվել են հայոց կենցաղում:

Աղամանների ուսումնասիրությունը հանգեցրել է այն եզրակացության, որ կանացիակերպ կավե աղամանները սիրո, մայրության եւ ամենայն զգաստության աստվածուհի Անահիտի արձաններն են: Քրիստոնեության ընդունման շրջանում, երբ բարբարոսաբար ոչնչացվում էր հեթանոսական մշակույթը եւ արգելվում հեթանոս աստվածների պաշտամունքը, ոչնչացվում էին նաեւ Անահիտ դիցուհու արձաններն ու կուռքերը: Այս բռնությունների հետեւանքով պտղաբերությանն առնչվող կավե անոթները սրբացան, եւ ծպտյալ ձեւով նաեւ դրանց վերագրվեցին պտղաբերության հավատալիքները: Այսինքն՝ Անահիտի եւ նրա կուռքերի ու արձանների պաշտամունքի, ինչպես նաեւ դրանց արտաքին հատկանիշների անցում նոր ոճավորված սրբազան խեցուն: Աստիճանաբար կավե անոթը ստանում է կնոջ կերպարանք. կճուճի բերանամասում առաջանում է կանացի դիմագիծ: Բոլոր կանացիակերպ աղամաններն ունեն ստինք, իսկ կանթեղները նման են կնոջ կանթած թեւերի: Աղամանների մեծ մասը հղի կնոջ կերպարանքով է: Իհարկե, վարպետներն այս առանձնային հատկանիշները պատկերել են գեղարվեստորեն՝ աղամանները զարդարելով այնպես, ինչպես կնոջն են զարդարում: Այս աղաման-պատկերի մեջ Անահիտ դիցուհու պաշտամունքը գոյատեւել է հարյուրամյակներ շարունակ: Սակայն քրիստոնեության ընդունման հետեւանքով աստիճանաբար Անահիտի անունը մոռացվեց եւ գերակշռեց Մարիամ Աստվածամոր պաշտամունքը: Դարերի ընթացքում հեթանոսությունից մեզ հասած հավատալիքները փոխանցվում են, սակայն մոռացված իմաստով: Դարեր շարունակ վարպետները պատրաստում էին կավե կանացիակերպ աղամաններ՝ արդեն չիմանալով, թե ինչ իմաստ կա դրանց մեջ: Արդեն 1930-ական թթ. Հայաստանի գյուղերում մարդիկ պարզապես հիշում էին, որ դրանք «Մայր Աստվածածնա նշանն են», որի մեջ «հացի պխտեր» աղն է պահվում:

Ա. Ա.

– Ի՞նչ ես գաղտագողի անցնում մթնշաղին, Զրադաշտ: Եվ ինչ ես զգուշությամբ պահում վերարկուիդ տակ: Դա մի գանձ է, որ նվիրե՞լ են քեզ, թե՞ արդեն ինքդ ես գնում գողերի ճանապարհով, դո՛ւ, չարերի բարեկամ:

– Ճշմարիտ, իմ եղբայր, խոսեց Զրադաշտը, սա մի գանձ է, որ պարգեւել են ինձ. մի փոքրիկ ճշմարտություն է սա, որ ես տանում եմ: Բայց դա տգեղ ու անզուսպ է որպես նորածին մանուկը, եւ եթե չբռնեմ դրա բերանը՝ բարձր կճչա:

Երբ ես այսօր մենակ գնում էի, իմ ճանապարհով այն ժամին, երբ արեւը թեքվում է, ինձ մի պառավ պատահեց ու այսպես խոսեց իմ սրտի հետ:

– Շատ բանի մասին խոսեց Զրադաշտը նաեւ մեզ հետ, սակայն երբեք չխոսեց կնոջ մասին:

Եվ ես պատասխանեցի նրան. «Կանանց մասին տղամարդկանց հետ պետք է խոսել»:

– Ինձ հետ էլ խոսիր կնոջ մասին, ասաց նա, – ես բավական ծեր եմ եւ իսկույն կմոռանամ:

Ես զիջեցի նրան եւ այսպես խոսեցի.

– Ամեն ինչ կնոջ մեջ առեղծված է եւ ամեն ինչ կնոջ մեջ մի լուծում ունի՝ դա հղիություն է կոչվում: Տղամարդը կնոջ համար միջոց է միայն, նպատակը միշտ էլ զավակն է: Բայց ինչ է կինը տղամարդու համար: Երկու բան է կամենում իսկական տղամարդը՝ վտանգ եւ խաղ: Դրա համար էլ կամենում է կնոջը, որպես ամենավտանգավոր

Ծեր եւ երիտասարդ կանանց մասին

ՖՐԻԴՐԻԽ ՆԻՑՇԵ

խաղալիքի: Տղամարդը պետք է կրթվի ռազմի համար եւ կինը ռազմիկի կազդուրման համար, դառն է անգամ ամենաքաղցր կինը:

Ավելի լավ քան տղամարդը՝ կինն է հասկանում երեխաներին, բայց տղամարդն ավելի է մանկական, քան կինը:

Իսկական տղամարդի մեջ թաքնված է մի մանուկ, որ խաղալ է ցանկանում: Ահա, կանայք, գտեք տղամարդու մեջ մանուկը: Մի խաղալիք է կինը, մաքուր ու նուրբ, որպես գոհար, լուսաշող մի աշխարհի առաքինություններով, որ դեռ գոյություն չունի:

Թող մի աստղի լույսը փայլի ձեր սիրո մեջ: Թող ձեր հույսը կոչվի «Բաղձանքս է ծնել Գերմարդուն»: Թող արիություն լինի ձեր սիրո մեջ: Ձեր սիրով պետք է հարձակվեք նրա վրա, ով ձեզ երկյուղ է ներշնչում:

Ձեր սիրո մեջ թող լինի ձեր պատիվը: Այլապես շատ քիչ բան է հասկանում կինը պատվից: Եվ սա թող լինի ձեր պատիվը, միշտ ավելի սիրել, քան դուք սիրում եք եւ երբեք երկրորդը չլինել:

Թող վախենա տղամարդը կնոջից, երբ նա ատում է, որովհետեւ տղամարդն իր հոգու խորքում միայն չար է, կինը, սակայն՝ վատ:

Ո՞ւմ է ատում կինն ամենից շատ: – Այսպես ասաց երկաթը մագնիսին. «Ես քեզ ամենից շատ եմ ատում, որովհետեւ դու ձգում ես, բայց այնքան զորեղ չես, որ քեզ քաշես...»:

Տղամարդու երջանկությունն ասում է. Ես կամենում եմ: Կնոջ երջանկությունը՝ նա կամենում է:

– Տես, հենց հիմա աշխարհը կատարյալ էր, այսպես է մտածում կինը, երբ նա իր ամբողջ սիրով էր հնազանդվում:

Կինը պետք է հնազանդվի ու իր մակերեւութային գոյությանը խորունկություն տա: Մակերեւութային է կնոջ հոգին, մի շարժուն, փոթորկվող երես՝ ծանծաղ ջրերի:

Խորն է սակայն տղամարդու հոգին, ստորերկրային խոռոչներում է կարկաչում նրա հոսանքը, կինը կռահում է նրա ուժը, բայց չի հասկանում:

Այդ խոսքերից հետո պատասխանեց ինձ պառավ կինը. «Շատ խելոք բաներ ասաց Զրադաշտը եւ անսովոր նրանց համար, ովքեր դեռ շատ են երիտասարդ այդ մտքերի համար:

Իսկ այժմ ընդունիր՝ իբրեւ շնորհակալության, մի փոքրիկ ճշմարտություն, իմ հասակն իրավունք է տալիս ինձ դա ասելու:

«Գնում ես կնոջ մոտ՝ մի մոռացիր մտրակը»:

Այսպես խոսեց Զրադաշտը:

Գեյշայի ընկերակցությամբ

Ճապոնիայում ամենակրթված կանայք գեյշաներն են: Գեյշա բառը նշանակում է տաղանդավոր կին: Գեյշաների ինստիտուտը հայտնի է XVIII դարի երկրորդ կեսից սկսած: Գեյշան կատարյալ վարպետությամբ երգում է, արտասանում լավագույն դրամատիկական գործերից, բանաստեղծություններից հատվածներ: Ավելի շուտ նա արտիստուհի է, որին ժամավճարով երեկոյան հրավիրում են խնջույքի՝ զվարճության եւ գեղարվեստական հաճույք պատճառելու համար: Երբ ճապոնացին որեւէ հրավեր է անում կամ խնջույքի հրավիրում ծանոթ-բարեկամներին, ուրեմն իր կնոջն ու դուստրերին պետք է թողնի տանը, իսկ սեղանի մոտ հրավիրում է գեյշային:

Ժամանակակից գեյշաները տարբեր կարգի կին-զվարճացնողներ են: Գեյշա դառնալու արվեստը պահանջում է հարուստ գիտելիքներ եւ հմտություն: Ուսուցումը սկսվում է վաղ հասակից՝ երբեմն յոթ տարեկանից: Ներկայումս աղջիկները գեյշայի մասնագիտությունը ձեռք են բերում նաեւ տասնվեց տարեկանից: Գեյշաները հիմնականում ռեստորանների ու թեյասների ծառայողների աղջիկներ են: Այդ մասնագիտությունը ժառանգաբար մորից անցնում է աղջկան:

Գեյշաների ինստիտուտի ամենացածր կատեգորիայի աղջիկներին հաճախ անվանում են գեյշաներ՝ անկողնու համար:

Գեյշայի օրը սկսվում է ծաղիկների ձեւավորման, թեյախմության արվեստի, պարերի, երգեցողության մեջ հմտանալով: Ճաշից հետո գեյշան սկսում է զուգվել ու զարդարվել՝ պատրաստվելով երեկոյին:

Գեյշայի հոնորարը կախված է նրա տարիքից, վարպետությունից, հանրահայտ լինելուց:

Այժմ գեյշան ազատ կին է: Ըստ վիճակագրության, Ճապոնիայում աշխատում է մոտ քառասուն հազար գեյշա:

Ռուբենսի կանայք նոր հայտնաբերված կտավներում

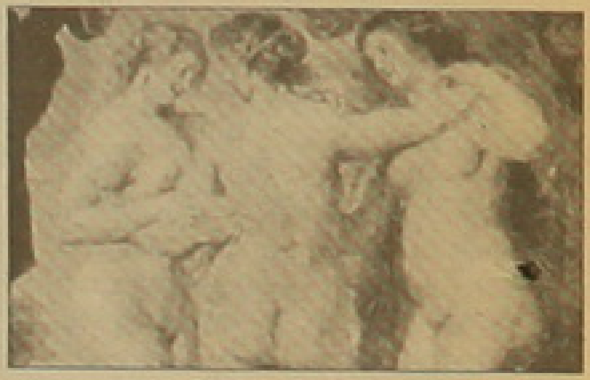

Գերմանիայի Քյոլն քաղաքի արվեստի թանգարանի հետազոտողները վերջերս հայտնաբերել են Վերածննդի շրջանի մեծագույն նկարիչ Պիտեր Ռուբենսի 3 կտավները: Արվեստի պատմաբանները կտավներին շնորհել են «Հիասքանչներն ու հազվագյուտները» անունը:

Նկարիչ եւ դիվանագետ Ռուբենսն աշխարհին հայտնի է հատկապես կանացի յուրօրինակ գեղանկարներով, որոնց պատվին էլ փարթամ ու կլորիկ կանանց սկսեցին անվանել «rubensque»՝ ռուբենսյան կանայք:

Ռուբենսի արվեստով ներշնչվել ու ազդվել են շատ նկարիչներ, որոնց մեջ հայտնի են Դելակրուան եւ Ռենուարը:

Ռուբենսն իր կյանքում շատ է ճեգերել աշխարհում: Հայտնաբերված վերջին երեք կտավները նա նկարել է Իտալիայում 1600-1608 թթ.:

Ռ. Գ.

Ծրագրավորված կյանք. լա՞վ է, թե՞ վատ

Շատ կանանց անձնական փորձը, գրականությունը, կյանքը վկայում են այն մասին, որ տղամարդը ստանում եւ ապա գործադրության մեջ է դնում այն ծրագիրը, որ նրա համար պատրաստել է կինը: Այդ պատճառով է նաեւ, որ ամուսնությունից հետո տղամարդիկ հիմնականում հեռանում են ծնողներից:

Մարդկությունը դեռ չէր երազել անգամ էլեկտրոնիկայի մասին, երբ կինը սովորել էր տղամարդուն ղեկավարել տարածության վրա, եւ մինչ օրս հայտնի չէ՝ տղամարդը կենսաբանորեն ու ծագումնաբանորեն ծրագրավորվա՞ծ է արդյոք նման ինֆորմացիա ընդունելու համար, թե՞ կինն է ծնվում այդպիսի տաղանդով՝ տարածության վրա մտքեր հաղորդելու: «Ծրագրի» հեղինակը պարտադիր չէ, որ շատ տաղանդավոր կին կլինի: Ընդհակառակը՝ հաճախ դա լինում է ոչնչով աչքի չընկնող անձնավորություն, բայց կարողանում է տղամարդուն ստիպել անելու իր պլանավորածը՝ նրա մեջ առաջացնել հիացմունք, վրդովմունք, զզվանք, համակրանք, վրեժխնդրություն, կարող է նրա մեջ սեր կամ ատելություն արթնացնել:

Ժամանակի ընթացքում կինը կորցնելով ջահելությունը, բայց ձեռք բերելով ինքնավստահություն՝ փորձում է իր ազդեցությունը տարածել երկու ենթակաների վրա, երբեմն էլ երեքի: Որդու, եթե ամուսնացած որդին բավական երկար ժամանակ մնում է տանը՝ մոր կողմից ստեղծված մթնոլորտում, կամ մայրն իր «ծրագիրը» դստեր միջոցով փոխանցում է փեսային, աղջիկը փեսորեն հաղորդիչ օղակի դեր է կատարում: Իսկ տղամարդկանց ատելի «տրանսլյացիան» եւ նրանց ընդվզումն այս առիթով ձեւավորում է զոքանչի դասական կերպարը՝ տղամարդկային անեկդոտներից կազմված:

Պատահում շատ տղամարդիկ, ովքեր ստիպում են իրենց ենթականերին վախենալ, սանձերը հանձնում են այնպիսի կանանց, ովքեր աչքի են ընկնում կյանքի իմացությամբ, բայց շատ միջակ մտավոր կարողություններով: Երբեմն նման հնազանդությունը լինում է տղամարդու օգտին, քանի որ հանձարեղ լինել չի նշանակում կարողանալ բանիմացորեն լուծել առօրեական խնդիրները, բայց դա էլ երբեմն լինում է ի վնաս նրա, որովհետեւ նման կանայք իրենց ծրագրերը ներշնչելով, այնքան հիմար ու հասարակ են լինում, որ կարող են փչացնել ամբողջ մի կյանք:

Իհարկե, այն տղամարդկանց բախտն է նման դեպքում ժպտում, երբ կինը խելացի է առօրյա կյանքի հարցերում, եւ երբ հատկապես սիրում է տղամարդուն:

Հեռուստածրագրեր

8 մարտ, ուրբաթ

Հ1

8.00 Առաջին ծրագիր
9.00 Հայլուր
9.20 Առաջին ծրագիր (շարունակություն)
10.25 Բոհեմ
11.00 Մ-լ «Միրո կախարդանք»
11.45 Կեսգիշերային ճեղքում
12.40 Բարի ախորժակ
13.00 Հայլուր
13.20 Ռուբիկոն+
17.00 Հայլուր
17.20 Մ/Ֆ «Ամոթեղեն շնիկը», «Ընկերուհիները»
17.40 «Համիկը» մարտի 8-ին
18.00 Հազարից մեկ
18.30 Շրջադարձ
19.00 Երեկոյան Երեւան
19.20 «Բարի ակնթարթ»
20.10 Մանրամասներ
20.20 Եկեղեցական կյանք
20.35 Տուն-տունիկ
21.00 Հայլուր
21.50 Ռոսկի Նեան
22.00 Միրված երգեր
22.30 Գարնանային դասմություն
00.00 Հայլուր
00.20 Կեսգիշերային ճեղքում
1.20 Հայլուր (ռուսերեն)
1.25 Հայլուր (անգլերեն)
1.30 Գ/Ֆ «Ծածուկ նայելու օգտակարության մասին»

ՊՐՈՄԵԹԵՎՍ

08.00 «Բարի լույս, Հայաստան»
(08.30, 09.30 Լրաբեր)
10.00 Մ-լ «Ֆլամանդական գաղտնիքներ»
10.50 Երկխոսություն. Մարտել-Երեւան
11.20 «Եթե ես լինեի...»
12.00 Գ/Ֆ «Անուրին»
16.00 Լրաբեր
16.20 Մուլտֆիլմ
16.45 Տոնական համերգ
17.10 «Լեզուների համաստեղություն»
17.30 Գեղարվեստական կինոնկար
19.25 «Ներշնչանք»
20.00 Լրաբեր
21.00 Ընտանեկան տոնական բացիկի խաղարկություն
22.00 Ընտանեկան սուտեր ակնթարթի խաղարկություն
24.00 Լրաբեր
ԱՊՀ-ի նորություններ (ՄԻՐ)
00.30 Գիշերային ծրագիր «Սեկտոր PRO»

ԱՐՄԵՆԻԱ

08.30, 15.00, 18.00, 20.30, 01.30 Ժամը
09.00, 21.00 CNN
09.30 Գ/Ֆ «Այդ հին զգացմունքը»
11.00 «Օրիդեա»
11.25 Ինչպե՞ս ես, բարեկամ
11.40, 20.00 Ակտուալ-2000
12.00 Մուլտֆիլմ
13.00, 21.30 Բլից
13.25 Գ/Ֆ «Սթյուարտ Լիթլ»
15.30 Գ/Ֆ «Ծառայողական սիրավեպ»
18.30 Մեր հաղթանակը
19.00 Բումերանգ
22.00 Վարկանիշ
22.40 Բեռնարդ Շոու
23.25 Գ/Ֆ «Երկու կյանք»
02.00 Գիշերային կինոսրահ «Հեստոնդում»

###

19.00 Մուլտֆիլմ
19.50, 22.00 Բախտացույց
20.00 Գ/Ֆ «Իտալացիների անհավանական արկածները Ռուսաստանում»
22.05 Գ/Ֆ «Ջազում միայն աղջիկներն են»
00.00 Գ/Ֆ «Վերջին գայթակղություն»

Ա1+

07.35, 18.30, 02.00 «Ա1+ ֆուտբոլ»
07.45, 09.45, 11.45, 13.45, 15.45, 17.45, 19.45, 21.45, 23.45, 01.45 «Այբ-Ֆե»
08.00, 12.00, 13.30, 16.55 «Այբ-Ֆե- տեղեկատու»
08.05, 18.05 Մ/ս-լ «Սեյլորմուն»
08.25 Երգում է Սառա Բրիթմենը
08.45, 18.45, 20.45, 22.45, 00.45 «Այբ-Ֆե+»
08.55, 16.00 Ս-լ «Անմոռանալին»
10.00 «Արտացոլանք»
10.25 «Ա1+ ղեղատուն»
10.35 Օպերային արիաներ
10.45, 16.45 «Նոյյան տապան»
11.00, 20.00 Ս-լ «Իմ բոլոր զավակները»
12.05, 18.50 Ս-լ «Անպարտելի-2»
12.30 Նվագում է Բի Բի Քինգը
12.45, 20.55 Ս-լ «Դա Վինչիի հեսանքնությունը»
13.35 Երգում է Ջանեթ Ջեքսոնը
13.55 Լեոնիդ Գայդայի «Ադամանդե ձեռքը» ֆիլմը
15.30 Մուլտֆիլմ «Գառնուկը»
17.00 «Մանհեթըն Թրանսֆեր» խմբի համերգը
17.10 «Ավետիս»
18.00, 19.55, 20.50, 23.05 «Այբ-Ֆե- բիզնես»
19.15 «Տոյոտան» ներկայացնում է. «Վայրի բնության աշխարհը»
22.15 «Հ. Գ.»
22.55 Երաժշտական դադար
23.00 «Գլխավոր թեմա»
23.10, 02.10 «Ա1+ ժամուլ»
23.20 Ջուլյա Ռոբերթսը, Ռիչարդ Գիրը «Սիրունիկը» մելոդրամում
01.35 Երաժշտական հավաքածո
02.20 «Ջիփսի Քինգզ» խմբի համերգը
02.30 Շին Յանգը «Դոկտոր Ջեքիլը եւ միսս Հայդը» կատակերգությունում
03.55 Երգում է Քրիս դը Բուրգը
04.05 Ժյուլիեն Դյուվիվիեի «Մարմին եւ երեւակայություն» ֆիլմը
05.35 «Թեյք սիխս» խմբի համերգը
05.45 Գ/Ֆ «Ատլանտյան ալիք»

ԵՐԵՎԱՆ

7.00 Մուլտֆիլմ
8.00 Գեղֆիլմ
9.30 «Առավոտ»
11.00 Մուլտֆիլմ
11.45 Հ/Ֆ «Ակցենտ»
12.10 «ТВЦ Մոսկվա» Գ/Ֆ «Գործը կատարվել է Պենկովում»
14.30 «Ներշնչանք»
15.15 «ТВЦ Մոսկվա» «Ես եւ կանայք»
16.20 «Երաժշտության աշխարհում»
17.00 Մուլտֆիլմ
18.25 «2 PR» զվարճալի շոու ծրագիրը
19.30 «Բուրգ»
20.00 Համերգ
21.00 «Հարցերի տաղավար». Հեռուստավիկտորինա
21.30 «Այս երեկո, այս ժամին»
22.40 «Ատլանտիդա»
23.00 «Հեռուստաֆուտբոլ+»
01.00 «ТВЦ Մոսկվա» «Իրադարձություններ»
Ավարտին գիշերային կինոսրահ

###

08.00, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00, 20.00, 22.00, 01.10, 03.00 «Հորիզոն»
08.10, 15.15 Մ/ս-լ «Ջին Ջինը Պանդալենդից»
08.35, 15.35 Մանկ. ս-լ «Ֆանտաստիկ ճամփորդը»
09.10, 16.00 Մ/ս-լ «Արքայադուստր Սիսին»
09.30, 16.20 Մանկ. ս-լ «Տիկ հերոսը»
09.50, 21.50 «Նոստալջի9»
10.10, 16.40 Մ/ս-լ «Անկարգ շնիկը»
10.30, 18.15 Մ/ս-լ «Լողափ»
11.15, 19.10 Ս-լ «Սատանայի ճուտը»
12.10, 21.30 «Ծոց-ից ծոց Հայաստան»

ԱՐՄՆԱՐԿՈՒ

11.00 Համերգային ծրագիր
12.00 Մուլտաշխարհ
16.00 Համերգային ծրագիր
17.05 Գ/Ֆ «Ռոքի» (5-րդ մաս)
18.50 Երաժշտական միջնադար
19.00 Երիտասարդական ծրագիր «16»
20.00 «Մինչեւ 18 եւ ավելի»
20.40 Հայկական էստրադային երաժշտության համերգ
21.00 Գ/Ֆ «Հարսնացուն հյուսիսից»
22.20 Ռոք-օպերա «Փարիզի Աստվածամոր տաճարը»
00.50-01.20 Համերգ. երգում է Ջո Քոկկերը
01.20 Գ/Ֆ «Ամերիկյան գեղեցկություն»

ԱՎԵՏԻՍ

09.05, 20.30, 22.30 Բարի լույս
09.30, 11.20, 19.30 Մուլտֆիլմ
09.50, 19.50 Արցախյան դողանջներ
10.15, 20.45 Ո՞վ է քեզ կանչում
10.30 Կենդանիների աշխարհում
12.00 Սերգեյ Ռազոժինի համերգը
13.00 Երիտասարդ շնորհումներ
13.30 Իմ երկիր
14.00 Ձեզ համար, այգեգործներ
14.30 Գ/Ֆ «Քաղաքային սիրավեպ»
16.15 Կենդանիների կյանքից
16.30 QP ալիք
16.55 Բարի ճանապարհ
17.10 Գ/Ֆ «Միրո ամառ»
18.50 Վ/Ս «Ուղեցույց համադամասերների համար»
19.15 Իմ դպրոցը
20.15, 23.00 Երաժշտական դադար
21.00 Գեղֆիլմ
22.45 Գ/Ֆ «Թատրոն» (1-ին, 2-րդ սերիաներ)

ՍԻՆԵՄԱԿՍ

6.55 Կոմեդիա «Խելագարանոց»
8.20 Կոմեդիա «Պիֆ-պաֆ, օյ, օյ, օյ»
10.40 Արկածային «Վերջին կինոհերոսը»
12.40 Արկածային «Գուդինի»
14.10 Կոմեդիա «Սուրբը»
15.55 Կոմեդիա «Վու»
17.20 Մելոդրամ «Նոթինգ Հիլ»
19.20 Արկածային «Կյանքի լավագույն կեսը»
20.45 Դրամա «Հրեշտակների փաղաքը»
22.30 Թրիլեր «Հիմնական բնազդ»
00.50 Մելոդրամ «Սեր եւ գաղտնիք»
2.25 Սարսափ «Դժոխքից վերադարձածը»
4.00 Ֆանտաստիկ «Լինել Ջոն Մալկովիչ»
5.45 Մելոդրամ «Ստելլայի հրապուրանքը»

ՀԱՅՐԵՆԻՔ

8.00 Մ/ս-լ «Կենդանիների աշխարհում»
8.15 Վերկացիկ
8.30 Մուլտծրագիր
10.00 Գ/Ֆ «Բարի գալուստ կամ կողմնակի անձանց մուտքն արգելվում է»
11.10 Մ/Ս «Վինի Թուխ»
12.10 Մ/Ֆ «Կախարդված տղան»
13.00 Գ/Ֆ «Երկարագուլպա Պեպին» (1-ին սերիա)
14.30 Մուլտծրագիր
16.00 Գ/Ֆ «Երկարագուլպա Պեպին» (2-րդ սերիա)
17.00 Մ/ս-լ «Դե, սպասիր»
19.00 Օլիմպիկ
19.30 Վ/Ֆ «Ասած եւ մագիլ»
20.30 Մեր հայրենիքի պատմությունը
21.00 Գ/Ֆ «Երեք գումարած երկու»
22.30 Համաշխարհային երաժշտության գանձարան (էլթոն Ջոն)

ОРТ

7.45 Օ. Շարիֆը, Կ. Դենյովը «Մայերլինգ» մելոդրամում (1-ին սերիա)
9.00, 11.00, 16.00, 19.00 Նորություններ
9.10, 15.50 Տոնական «Երալաշ»
9.30 Ա. Միրոնովը եւ Տ. Դոգիլեւան «Շիկահերն անկյունում» կոմեդիայում
11.10 Ծիծաղի համայնապատկեր
11.45 Սմակ
12.05 Վարդեր Ե. Բերեժնայայի համար
12.55 Ա. Ֆրենդլիխը, Ա. Մյագկովը «Ծառայողական սիրավեպ» կոմեդիայում (1-ին, 2-րդ սերիաներ)
16.14 «Մեծ լվացք». Տոնական թողարկում
16.15 Հրաշքների դաշտ. Տոնական թողարկում
20.20, 22.30 «Երգեր սիրելիների համար». Տոնական համերգ
22.00 Ժամանակ
00.30 Ն. Անդրեյչենկոն եւ Ն. Երյոմենկոն «Նվիրիր ինձ լուսնի լույսը» ֆիլմում
02.20 Կոմեդիա. «Այդ ամենը նա է»

РТР

8.05 Նատալյա Բելոխվոստիկովան «Կրկեսի արքայադուստրը» ֆիլմում
10.50 Գլեբ Սկորոխոդովի կինոպատմությունները
11.00 Եվգենի Մատվեեւի 80-ամյակին. Գ/Ֆ «Գնչուն»
12.15 «Քաղաքիկ». դայջեսթ
13.05 Ադրիանո Չելենտանոն եւ Օռնելա Մուտին «Խելահեղ սիրահարվածը» ֆիլմում
15.00, 21.00 Լուրեր
15.20 Վիվյեն Լին «Քամուց քշվածները» ֆիլմում (ԱՄՆ)
19.10 Միխայիլ Զադորնովի ֆանտազիաները
21.25 Մել Գիբսոնը «Ինչ են ուզում կանայք» ֆիլմում (ԱՄՆ)
23.50 Վալենտին Յուդաշկինի տոնական շոուն
02.35 Թեժ տասնյակ

НТВ

9.00, 11.00, 13.00, 17.00, 20.00 Սյուոր
9.15 Կ. Մերի Սթյուարտը եւ Մ. Պրեդան «Գիշերային թռիչքներ» արկածային ֆիլմում
11.20 «Դոմինոյի» սկզբունքը
12.20 Ամեն ինչ միանգամից
13.25 Թ. Ալենը, Մ. Շորթը, Լ. Դավիդովիչը «Ձունգլիներից ջունգլի» կոմեդիայում (ԱՄՆ)
15.35 Պահեստ
15.55 Շարունակությունը հաջորդիվ...
17.30 Կնոջ հայացք. Տոնական հաղորդում
20.45 Ք. Քոստները, Ռ. Հյուսթոնը «Թիկնապահը» ֆիլմում (ԱՄՆ)
23.30 Ռ. Բոլդուինը, Ս. Քրոուֆորդը «Արդար խաղը» մարտաֆիլմում
01.25 Բ. Սփիրսի համերգը
02.45 Մ. Մաստրոյանին Ֆ. Ֆելլինիի «Կանանց քաղաքը» կոմեդիայում (Իտալիա-Ֆրանսիա)

Արժեթղթերի գնման/վաճառքի համար դիմել
Հայաստանի ֆոնդային Բորսայի անդամ բրոքերային ընկերություններին

Աէրոբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան,Կոմիտաս 22/50
Հեռ.՝ 222725, 278469

Ալիխանյան Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Գ.Լուսավորչի 45ա
Հեռ.՝ (051) 40297

Ալինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ռոստովյան 21, բն. 41
Հեռ.՝ 454112, (09) 429412

Ալս Էոզրումցի ՍՊԸ
ք. Վանաձոր, Տիգրան Մեծի 71/27
Հեռ.՝ (051) 22422

Ամերիա Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Բաղրամյան պող. 6, բն. 2
Հեռ.՝ 524040, 524140, 258899

Այտի Բրոկ Դիլ Տրաստ ՍՊԸ
ք. Երեւան,Հալաբյան 47, բն. 31
Հեռ.՝ 348837

Արդշինբրոք ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 28/20
Հեռ.՝ 542674

Արժեթղթերի Կենտրոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Հանրապետության 5բ
Հեռ.՝ 525801, 581578

Արմենբրոկ ՓԲԸ
ք. Երեւան, Կորյունի 19/1
Հեռ.՝ 528986

Երեւան-Բրոքեր ՍՊԸ
ք. Երեւան, Թումանյան 32, բն. 16
Հեռ.՝ 521389, (09)400699

Էդլեն-Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան,Նալբանդյան 50, բն. 26
Հեռ.՝ 528232, 540914

Էյ-Բի Սեքյուրիթիզ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Մաշտոցի 40ա/1
Հեռ.՝ 532829, 532815

Էտալոն Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Փավստոս Բյուզանդի 97
Հեռ.՝ 539525

Կապիտալ Ինվեստ ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ագաթանգեղոսի 7
Հեռ.՝ 526417

Կապիտալ-Մենեջմենթ ԲԲԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 2/8
Հեռ.՝ 560138

Մ.Գ.Ս. ՍՊԸ
ք.Գյումրի, Աբովյան 242-1
Հեռ.՝ (041) 22184, (051) 23109

Պրիվատ Ինվեստ ՓԲԸ
ք. Երեւան,Նալբանդյան 50/26
Հեռ.՝ 521812, 521051, 528778

Ռենեսա ՓԲԸ
ք. Երեւան, Վարդանանց 13
Հեռ.՝ 54-45-27

Վրինկո ՍՊԸ
ք. Երեւան, Ամիրյան 24, բն. 5
Հեռ.՝ 531805

Տոնտոն ՍՊԸ
ք. Երեւան, Դեղատան 2
Հեռ.՝ 545477, 545407

ՍՓՅՈՒՌ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ
590000 ← ԱՆՎՃԱՐ ՏԵՂԵԿԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ → www.spyur.am www.yellowpages.am

Armex
Հայաստանի Ֆոնդային Բորսա
Armenian Stock Exchange

ԱՐԺԵԹՂԹԵՐԻ ԳՆԱՆՇՈՒՄ

2002 թ. մարտի 7-ի առեւտրային նստաշրջան

Թողարկող Issuer	Համ. ABBR	Ցուցակ Listed	Գնում* Bid: Լավագույն գին Best price	Միջ. կշռ. գին Avg. price	Ծավալ Total qnt.	Վաճառք* Ask: Լավագույն գին Best price	Միջ. կշռ. գին Avg. price	Ծավալ Total qnt.	Կատարված գործարքներ Transactions: Նվզ. գին Day low	Առավ. գին Day high	Միջ. կշռ. գին Avg. price	Փոփ.% Avg%	Ծավալ Volume
[illegible]	ACHI	B											
[illegible]	AGBM	B											
[illegible]	AGVM	B											
[illegible]	ALMS	B											
[illegible]	AMRK	B											
[illegible]	APAH	B											
[illegible]	APAK	B											
[illegible]	ARAV	B											
[illegible]	ARAX	B											
[illegible]	ARBC	B											
[illegible]	ARDY	B											
[illegible]	ARGS	B											
[illegible]	ARKF	B											
[illegible]	ARKP	B											
[illegible]	ARMJ	B											
[illegible]	ARSL	B											
[illegible]	ARSO	B											
[illegible]	ARTX	B											
[illegible]	ASEV	B											
[illegible]	ASHB	B							1,000.0	1,000.0	1,000.0		210.0
[illegible]	ASHBP1	B											
[illegible]	ASNJ	B											
[illegible]	ASTM	B											
[illegible]	ATBE	B											
[illegible]	ATKF	B											
[illegible]	ATSH	B											
[illegible]	ATTX	B											
[illegible]	AVAG	B											
[illegible]	AVHM	B											
[illegible]	AVTB	B											
[illegible]	AVTM	B											
[illegible]	BENT	B											
[illegible]	BHSP	B											
[illegible]	CHGG	B											
[illegible]	CPMT	B											
[illegible]	DAJK	B											
[illegible]	DBJG	B											
[illegible]	DJAH	B											
[illegible]	DZKT	B											
[illegible]	ECHS	B											
[illegible]	ECSG	B											
[illegible]	EELJ	B											
[illegible]	EFRZ	B											
[illegible]	EHHG	B											
[illegible]	EJWG	B											
[illegible]	EKIF	B											
[illegible]	EKB7	B											
[illegible]	EKGF	B											
[illegible]	EKOG	B											
[illegible]	ELAP	B							500.0	500.0	500.0		31.0
[illegible]	ELEK	B											
[illegible]	ELMJ	B											
[illegible]	ELSO	B											
[illegible]	ELUS	B											
[illegible]	EMKFCO	B	500.0	500.0	100								
[illegible]	EMOR	B											
[illegible]	EMTA	B											
[illegible]	EPLG	B											
[illegible]	ERAZ	B											
[illegible]	ERJG	B											
[illegible]	ERKB	B											
[illegible]	ERTO	B											
[illegible]	ESHG	B											
[illegible]	ETCG	B											
[illegible]	ETXS	B											
[illegible]	EVAF	B											
[illegible]	EVG1	B											
[illegible]	GAMC	B											
[illegible]	GANL	B											
[illegible]	GANV	B											
[illegible]	GARN	B											
[illegible]	GARV	B											
[illegible]	GEGN	B											
[illegible]	GGAM	B											
[illegible]	GGMA	B											
[illegible]	GHRE	B											
[illegible]	GKND	B											
[illegible]	GMPG	B											
[illegible]	HAGB	B											
[illegible]	HASH	B											
[illegible]	HATC	B											
[illegible]	HATS	B	1,400.0	1,400.0	30								
[illegible]	HEHG	B											
[illegible]	HELM	B											
[illegible]	HKBL	B	2,000.0	2,000.0	184								
[illegible]	HOMO	B											
[illegible]	HSHB	B											
[illegible]	HSHR	B											
[illegible]	HSNG	B											
[illegible]	JHJG	B											
[illegible]	KASH	B											
[illegible]	KMET	B											
[illegible]	KMSH	B											
[illegible]	KNET	B											
[illegible]	KNKA	B											
[illegible]	KNRB	B											
[illegible]	KPEA	B											
[illegible]	KREL	B											
[illegible]	KSHM	B											
[illegible]	LACN	B											
[illegible]	MGER	B											
[illegible]	MRSH	B											
[illegible]	MSKV	B											
[illegible]	MSTB	B											
[illegible]	MTSH	B											
[illegible]	NSTF	B											
[illegible]	NERN	B											
[illegible]	PLAS	B											
[illegible]	PMGK	B											
[illegible]	PORN	B											
[illegible]	RSTR	B											
[illegible]	RZTR	B											
[illegible]	SELN	B											
[illegible]	SHMN	B											
[illegible]	SHTK	B											
[illegible]	SKSG	B											
[illegible]	SMAG	B											
[illegible]	SSKN	B											
[illegible]	STAN	B											
[illegible]	TASP	B											
[illegible]	TAYR	B											
[illegible]	UKSH	B											
[illegible]	UNBK	B											
[illegible]	VAKF	B											
[illegible]	VELG	B											
[illegible]	VEVG	B											
[illegible]	VSHK	B											
[illegible]	VTMG	B											
[illegible]	YELK	B											
[illegible]	YKHG	B											
[illegible]	YPHG	B											
[illegible]	YRLF	B											
[illegible]	ZNGP	B											

* [illegible]
** [illegible]
[illegible] www.armex.am

©Armex

ԱՍՏՂԱ գուշակ 8 մարտ

ԽՈՅ
Աստղերը կին խոյերին նախազգուշացնում են, որ զուգընկերների հետ հարաբերություններում հնարավոր են բարդություններ: Սակայն ուրախ կատակով կամ համբույրով կարելի է վերականգնել բնականոն հարաբերությունները: Աստղերը նաեւ զգուշացնում են անչափ մեծ հրապուրվածությունից կամ նոր ծանոթների հանդեպ թեթեւամիտ վերաբերմունքից:

ՑՈՒԼ
Ձեր հաջողությունը կախված է դեպի նպատակը տանող դանդաղ ու հետեւողական շարժումից: Ամենայն հավանականությամբ, տվյալ օրը կստացվի որպես կյանքի երկարաժամկետ ծրագրերի նշանակալի ճշգրտումների օր: Անձնական կյանքում սպասվում է հաճելի իրադարձություն: Բացառված չէ, որ ձեզ հաջողվի լուծել նոր ծագած խնդիրները:

ԵՐԿՎՈՐՅԱԿՆԵՐ
Կին երկվորյակները կունենան անհարմարավետության զգացում եւ կհայտնվեն նյարդային վիճակում: Դուք ստիպված կլինեք ընտրություն կատարել մերձավորների հետ շփվելու կամ մենակ մնալու միջեւ: Դեն նետեք բոլոր կասկածները եւ թույլ տվեք, որ վստահության զգացումը լիովին համակի ձեզ: Օրը նպաստավոր է ճանապարհորդությունների, զբոսանքների համար:

ԽԵՑԳԵՏԻՆ
Օրը կապված է անձնական կյանքի փոփոխությունների հետ: Թույլ կապերը կխզվեն: Շատերն անբավարարվածություն կզգան իրենց զուգընկերներից, մանավանդ եթե վերջիններս չեն համապատասխանում ձեր բարձր պահանջներին: Տարեց խեցգետինները կարող են ստանալ ցնցող տեղեկություն: Պատրաստ եղեք վատթարագույնին:

ԱՌՅՈՒԾ
Ճգնաժամային օր է՝ կապված խաբեության, փորձությունների, գայթակղությունների հետ: Աստղերը խորհուրդ են տալիս հանդես բերել ժուժկալություն, ճկունություն: Հավանական են նյարդային պոռթկումներ: Ուստի խորհուրդ է տրվում չհանձնվել սեփական հույզերին: Բացառեք ագրեսիվությունը եւ ուրիշի կարծիքի նկատմամբ անհանդուրժողականությունը:

ԿՈՒՅՍ
Գայթակղության, ստահոդ խոստումների, անտեղի հույսերի օրերից մեկն է: Խորհուրդ չի տրվում ազատություն տալ տասվախնդրական նկրտումներին եւ հավակնություններին: Հավանական է այնպիսի խնդիրների ծագում, որոնք կպահանջեն փոխզիջողական լուծում: Ըստ երեւույթին, ձեզ այսօր կվիճակվի լուծել հենց այդպիսի մի խնդիր:

ԿՇԵՌՔ
Այսօր հնարավոր են վիճաբանություններ կամ ընտանիքի հետ կապված հոգսեր: Պահպանեք զսպվածություն եւ սառնասրտություն: Մի փորձեք միջամտել այն ամենին, ինչ տեղի է ունենում, շատ բաներ կախված են ոչ միայն ձեզանից, այլեւ հանգամանքներից: Շրջապատի հետ հարաբերությունները կառուցեք վեհանձնության եւ գթասրտության վրա:

ԿԱՐԻՃ
Տղամարդ կարիճները պետք է ավելի մեծ ուշադրություն դարձնեն իրենց կանանց՝ մորը, կնոջը, դստերը, քրոջը: Այսօր ի հայտ եկած հիվանդությունը կունենա թեթեւ բնույթ: Այդուհանդերձ, ավելորդ չէին լինի ախտականխիչ եւ առողջարարական միջոցառումները, այդ թվում ջրային պրոցեդուրաները:

ԱՂԵՂՆԱՎՈՐ
Փորձությունների, սադրանքների եւ գայթակղությունների օր է: Հաղթանակը կամ պարտությունը կախված կլինի միայն ձեզանից: Հույս մի դրեք կողմնակի օգնության վրա: Դիմեք վճռական գործողությունների: Աստղերը կին աղեղնավորներին խորհուրդ են տալիս վերջնականապես կողմնորոշվել զուգընկերոջ ընտրության հարցում:

ԱՅԾԵՂՋՅՈՒՐ
Այսօր չեն բացառվում հոգեկան անհավասարակշռությունը եւ տրամադրության հաճախակի փոփոխությունները: Ջանացեք տիրապետել ձեզ եւ ազատություն չտալ բացասական հույզերին: Աստղերը խորհուրդ են տալիս դրսեւորել զսպվածություն եւ սառնասրտություն: Դուք ձեզ թեթեւ կզգաք միայն տնից դուրս:

ՋՐՀՈՍ
Գայթակղության, չար ուժերի սանձարձակության, հոգեւոր թմբիրի օրերից մեկն է: Ուշադրություն դարձրեք այն մարդկանց վրա, ում հետ շփվելու եք: Խոսելիս հարկավոր է զգույշ լինել, այլապես իրավիճակը կարող է դուրս գալ վերահսկողությունից: Հնարավոր է խոշոր վեճ, որը թերեւս ավարտվի լիակատար խզումով:

ՁԿՆԵՐ
Այսօր հնարավոր են հաճելի անակնկալներ, որոնց համար, սակայն, հետագայում լիովին վարձահատույց եք լինելու: Բացառված չէ, որ հանդիպեք մերձավոր բարեկամներից մեկին: Հավանական է, որ շփոթվածության եւ զղջման զգացումներ ունենաք: Աստղերը խորհուրդ են տալիս լավատես լինել:

ԽՈՀԱՆՈՑ

Կոկտեյլ կիտրոնի հյութով
Մանր քերիչով քերել մի կիտրոնի կեղեւը, վրան լցնել 2 բաժակ եռացրած սառեցրած կաթ: 2 ճաշի գդալ շաքարավազը մեկ ձվի դեղնուցի հետ հարել՝ մինչեւ սպիտակելը, ավելացնել 1 կիտրոնի հյութը, քերված կեղեւը եւ լավ հարել: Մատուցել սառը վիճակում:

Կոկտեյլ շոկոլադով
4 ճաշի գդալ քերած շոկոլադը հարել սենյակի ջերմաստիճան ունեցող մի փոքր կաթով, ավելացնել 2 բաժակ կաթ, 2 ճաշի գդալ շաքարավազ, դնել մարմանդ կրակին եւ տաքացնել՝ եռման չհասցնելով: Թողնել սառչի, մեջը լցնել ելակի մուրաբա: Մատուցել սառը վիճակում:

1

- Բրեզնեւը որպես կացարան
- Սուֆլեի «բուն էությունը»
- «Արաբիկա», «Պելե», ծառ
- Մաուգլիի «երկար» բարեկամը
- Յակիչի «պատառոտածը»
- «Հետաքրքրասեր» բերթիկ
- Մարտ ամիսը
- Տանձի «հեղուկ» սորտ
- Արաբական պատվավոր կոչում
- «Օդից ընկած» զորախումբ
- Աջարական ...
- Յունարենի «գիմը»
- Յաբեթի հայրը
- Եւ խոսք, եւ զրույց
- Նա Կեկելին «խիստ իր սիրում»
- Թորիկի հրեշտակը
- Ամենափոքրտ ցուլը
- Պոչատ աղվեսին «պոչատողը»
- Պատասխաններից դրականը
- Պար, բայց «կոշիկներով»
- Visit
- «Անեծք նրա ... գործին»
- Խնկո-Ապեր, Լաֆոնտեն, Կռիլով
- Ռուս երգահան ... Նիկոլաեւ
- «Շունն էլ գլխին ... չուներ»
- Մտքի զգաստ ուղեկիցը
- Տակ, վրա, պես, հետ
- Գիշերային «կոստյում»
- Պտտվող փայտե կոճ
- Կինոնկար, շախմատ, հիպնոս
- «Գնացի մարդի, ունեցա որդի»
- Փրփրող «մաքրություն»
- Դոնդող
- Կանաչ «նվագածու» միջատ
- Խխունջի «հագուստ»
- Աղջիկը «Ռուբիկոնից»
- Անսանձ, կատաղի, ...
- Ռուսական «լիմոնադ»
- Դերձակի «զրահ»
- Սեւ գոտի, մարզաձեւ
- Եւ ստոր, եւ անպիտան
- Նստելու հասարակ «օբյեկտ»
- Հրաշքների աշխարհի աղջիկը
- Հումք վերարկուի համար
- Չարը վհուկ, բարին հրաշագործ
- Կիթառի 6-7-ը
- Ցեկալոյի էքստիկինը
- Գերան ճեղքող փայտակտոր

2

3

սկանվորդ

1

- Էքյուն նախքան «արծաթվելը»
- Ոչ հասարակ կազակ
- «Ջնգամարտիկ» դպրոցական
- Արջի «ննջարանը»
- «Գորգասեր» մարզիկ
- Ատամի «վերնաշապիկ»
- Գույնի «ածանցյալը»
- «Ես ... եմ մեր թաղի մեջ» (երգ)
- Բաց շագանակագույն
- Պետություն Վեստ Ինդիայում
- Աշխարհն ըստ Շեքսպիրի
- Ջռոմի պապի դրամը
- Եգոպտոսյան ուտեստ
- Կվարտետ մինուս մեկ
- Կնոջ ուսերն անձեռ «գրկողը»

2

- «Ղառղառ» թռչուն
- Նուդիստի համար ավելորդություն
- Դաշույնը խոհանոցում
- Լարերի խուրձ
- Քույր եւ Մեյսոնի, եւ Թեդի համար
- Պտույտ գործող ճանապարհ
- Խեփի չփրածը
- 1
- Երեխատեր
- Էգ ուղտի «ամուսինը»
- Եւ Սարուխանովը, եւ Նիկոլաեւը
- Size
- Պաղլամենտի, դատական
- Սարդի «գոբելեն» շղարշը
- S-54-ի S-ն
- Ցամաքածովային «գիրկ»
- Մանրտազերծող հալոգեն
- Քաղաք Արցախի «շեմքին»
- «Ռուբիկոնի» հաղորդավարուհին
- Կրակի եւ կաթսայի արանքում
- Կոշիկի ներբան
- «Մատնահետքեր» այտի վրա
- Բորով հիվանդ
- Փշատերեւի «սերմացու»
- Ամենահայտնի ֆուտբոլիստը
- «Թղթախաղային հրամարական»

3

- «Յոթ չափիր, ... կտրիր»
- Ծխնելույզլուսանցույց
- Ջավաքարարի «հանածոն»
- Մեղվաընտանիք
- Պատատուկի «կեղծանունը»
- Բիլիարդածող
- Ընկույզ կոտրելու գործիք
- Ջայերի մայր դիցուհին
- ՌԴ «իսկական» քաղաքացի
- Կապում է մկանը ոսկորին
- ... Չելենտանո
- Տանիքը այլ կերպ
- «Չհանած» ոխ
- Նահանջ հետ, գրոհ ...
- Խաչիկյանը դատարանում (ֆիլմ)
- Ջոլմս Արթուր, Պուարո ...
- Ջագիվ տեսանելի նշան
- Ասենք մետրո
- Կրակի «լեզվակ»
- «Ձան ..., ջան լսել»
- Տերյանական եղանակ
- Արդեն դռնատակի շոր է
- Ոչխար հովիվ, տավար ...
- Դառը «շոկոլադ»
- Սարոյի «աներձագը»
- 2
- Ոլոռի «ծածկանոցներից»
- Դարձվածք
- Կենդանին անասուն, մարդը ...
- Ջաշիշ
- «... Բլանկա»
- Ի՞նչ է փնտրում գիշատիչը
- Գետաբերանի ծառ
- Խոփի հետքը հողի վրա
- Լեյտենանտ, կապիտան, մայոր
- Կիտրոն, մանդարին, նարինջ
- Ռեակտորի «լցանյութ»
- Դոշաքի հումքը
- 3
- Սոլի, բասի, Բուրատինոյի
- Բոստանային «գետ»
- 5
- «... աղբյուր, զուլալ ջուր» (երգ)
- A 76, A 93

4

- Անցածը «մնացած» վերք
- Ջազկերտ II-ի հայրենիքը
- Չեռքով պոկած հաց
- «Բնի հոտից բողոքող» թռչուն
- Նեղոս, Ամազոն, Վոլգա
- 4
- Միրգ, բերքահավաք, տարա
- Շինարարական «դիմափոշի»
- «Տարուբերվող» ուտելիք
- Անտառապահի կացարան
- «365 հատիկանոց» միրգ
- Մոքալի կաշվե «տունը»

5

ԱԶԳ

օրվա հետքով

HSBC բանկը Բաքվում փակվեց

Բրիտանական HSBC բանկի Բաքվի մասնաճյուղը երեկվանից դադարեց գործունեությունը, հրավիրված մամլո ասուլիսում հայտարարել է բանկի ղեկավարությունը: HSBC-ի ղեկավարներից Ֆարիդ Ախունդովը Բաքվի ANS ռադիոկայանին ասել է, որ Ադրբեջանի ազգային բանկն այս մասին արդեն տեղեկացվել է:

Բանկի գործունեության դադարեցման պատճառներն առեւտրային են, այսինքն HSBC-ին Ադրբեջանում շահույթ չի ապահովում: Ախունդովն ասել է, որ գործունեության վեց տարիների ընթացքում բանկը երբեւէ օգուտով չի աշխատել: Չակնկալելով որեւէ փոփոխություն մոտ ապագայում՝ HSBC-ի ղեկավարությունը որոշել է փակել բանկի Բաքվի մասնաճյուղը:

Բանկի հաճախորդների դեպոզիտները կփակվեն մինչեւ հունիսի 30-ը, ինչը նշանակում է, որ այցելուները պետք է կամ այլ բանկեր փոխանցեն դեպոզիտները, կամ գումարներն ստանան առձեռն: Մինչեւ այժմ հաճախորդների, լինեն ընկերություններ կամ անհատներ, դեպոզիտները շուրջ 60 մլն դոլար է:

Բրիտանական HSBC-ի բանկի Բաքվի մասնաճյուղը գործունեության լիցենզիա է ստացել 1996 թ. փետրվարին, աշխատանքներն սկսել նույն թվականի օգոստոսի 15-ին: Մինչ այժմ բանկում աշխատում էր 50 մարդ: Ախունդովն ասել է, որ բացի Ադրբեջանից, HSBC-ն եւս երեք մասնաճյուղեր ունի ԱՊՀ երկրներում՝ Մոսկվայում, Ալմաթիում եւ Երեւանում: Վերջիններս գործունեությունը չեն դադարեցնելու:

Հերթական անասնագողություն Նոյեմբերյանում

ՆՈՅԵՄԲԵՐՅԱՆ, 7 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Օրերս Տավուշի մարզի Նոյեմբերյանի տարածաշրջանում նոր անասնագողություն է կատարվել: Անհայտ անձինք գիշերով գողացել են սահմանամերձ Բերդավան գյուղի դպրոցի պատմության ուսուցիչ Ջոնիկ Ղազարյանի 3 կովը:

Ինչպես վկայեց Ջոնիկի եղբայրը՝ Գագիկ Ղազարյանը, գիշերվա ժամը 3-ին ահազանգով եկել են նոյեմբերյանցի ոստիկանները, որոնք սակայն ոչինչ չեն կարողացել անել, քանի որ հետքերը տանում են դեպի Ադրբեջանի հետ սահման:

1999 թ. հոկտեմբերից մինչ օրս Նոյեմբերյանի սահմանամերձ գյուղերում արձանագրվել է անասնագողության 32 դեպք:

ՕԴԵՐԵՎՈՒԹԱԲԱՆԱԿԱՆ

Մարտի 8-ին սպասվում է առանց տեղումների եւ տաք եղանակ

ԵՐԵՎԱՆ, 1 ՄԱՐՏ. ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ՀՀ հիդրոօդերեւութաբանության վարչության տվյալների համաձայն, մարտի 8-ին, 10-ին եւ 11-ին հանրապետության ամբողջ տարածքում սպասվում է առանց տեղումների եղանակ, մարտի 9-ին՝ տեղումներ (հիմնականում Արարատում, Կոտայքում եւ Վայոց ձորում): Եղանակը կտաքանա 5-10 աստիճանով:

Նշված օրերին օդի միջին ջերմաստիճանը Շիրակում կտատանվի 0-ից 10, Արագածոտնի բարձրադիր մասում՝ -11 +2, ցածրադիր շրջաններում՝ -5 +13, Կոտայքում՝ -10 +3, Գեղարքունիքում՝ -12 +5, Լոռիում՝ -7 +12, Տավուշում՝ -6 +11, Արարատյան դաշտում՝ +1 +15, Վայոց ձորում՝ -3 +14, Սյունիքի նախալեռներում՝ -7 +11 եւ հովիտներում՝ +8 +21 աստիճանի սահմաններում: Երեւանում մարտի 8-ին, 10-ին եւ 11-ին սպասվում է առանց տեղումների, 9-ին՝ տեղումներով եղանակ: Ջերմաստիճանը գիշերը՝ -1 + 4, ցերեկը՝ 14-19 աստիճան տաքություն:

Ի լուր լրագրողների

Մամուլի ազգային ակումբը «Հրատապ թեմա» ծրագրի շրջանակներում լրագրողներին հրավիրում է հանդիպման Ջավախքի «Ջանգ» («Վիրք») կուսակցության համանախագահներ Դավիթ Ռստակյանի եւ Մելս Թոռոսյանի հետ:

Հանդիպումը կկայանա ուրբաթ՝ մարտի 8-ին, ժամը 12-ին Մամուլի ազգային ակումբում (Արշակունյաց-2, 10-րդ հարկ):

ՄԱՄՈՒԼԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿՈՒՄԲ

ARMENTEL

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Արմենտելն» ուրախ է տեղեկացնելու, որ Մարտի 8-ից «Արմենտելի» բաժանորդային կետերում եւ բջջային կապի սպասարկման սրահում (հասցեն՝ Վ. Սարգսյան 6) բնակչությունը կարող է ձեռք բերել բջջային կապի նոր՝ կանխավճարային հեռախոսակապի քարտեր հետեւյալ սակագներով.

	Ծառայությունների տեսակը	Սակագին	ԱԱՀ 20%	Սակագին ԱԱՀ-ի հետ միասին
1	Միանվագ ծառայություն միացում ներառյալ 5000 դրամի անվճար հնարավորություն	20$	4$	24$
2	Րոպեավարձ	0,38$	0,076$	0,456$
3	Ձայնային փոստ	0,11$	0,022$	0,132$
4	Տեղական զանգի սակագին միջազգային հեռախոսակապի դեպքում	0,10$	0,02$	0,12$
5	Միջազգային ելք 1-ին խումբ	0,40$	0,08$	0,48$
6	Միջազգային ելք 2-րդ խումբ	1,35$	0,27$	1,62$
7	Միջազգային ելք 3-րդ խումբ	1,45$	0,29$	1,74$

Ծանոթություն

«Արմենտելի» բջջային կապի նոր բաժանորդները կխրախուսվեն նվերներով:

Գիշերվա ժամը 23:00-ից մինչեւ առավոտյան ժամը 7:00 հեռախոսային խոսակցությունների համար կիրառվում է 30% զեղչ:

1-01, 1-02, 1-03, 1-04 համարներին կատարվող զանգերն անվճար են:

2332, 2442, 2552, 285599 կանխավճարային համակարգի եւ ՆԲՍ տեղեկատվական ծառայության համարներին կատարվող զանգերն անվճար են:

ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

ԲԱՑ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂ (ԲՀԻՕՀՀՄ)

ԲՀԻՕՀՀՄ-ն եւ «Մշակութային կապեր» ցանցային ծրագիրը հայտարարում են մրցույթ՝ մասնակցելու «Աղմկող սմբակներ» փառատոնին, որը կկայանա Ուլանբատորում (Մոնղոլիա), ս. թ. հունիսի 10-16-ը: Մեկշաբաթյա փառատոնի շրջանակներում կանցկացվեն համերգներ, վարպետության դասախոսություններ (մաստեր-կլասեր), ինչպես նաեւ աշխատանքային հանդիպումներ մոնղոլ երաժիշտների, երգահանների, երաժշտագետների, ուսանողների եւ արտասահմանից ժամանած մասնակիցների միջեւ: Փառատոնի նպատակն է կազմակերպել մոնղոլական ավանդական երաժշտական մշակույթի եւ տարբեր երկրների ժամանակակից (ազգագրական) երաժշտության հանդիպումը:

Դիմումի ձեւը եւ հավելյալ տեղեկություններ ստանալու համար դիմել ԲՀԻՕՀՀՄ-ի գրասենյակ մինչեւ ս. թ. մարտի 25-ը հետեւյալ հասցեով

Երեւան 10, Պուշկինի 1, բն. 2, հեռ.՝ 542-119, 541-719, 543-901
e-mail: aram@osi.am; www.osi.am

ԲԱՑ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂ (ԲՀԻՕՀՀՄ)

ԲՀԻՕՀՀՄ-ն եւ «Մշակութային կապեր» ցանցային ծրագիրը հայտարարում են մրցույթ՝ մասնակցելու «Պարի ակադեմիա» համալիր նախագծին, որը կկայանա Օդեսայում (Ուկրաինա), ս. թ. ապրիլի 25-30-ը: Միջոցառման նպատակն է հեղինակային ներկայացումների, աշխատանքային հանդիպումների եւ կոնֆերանսի միջոցով քննարկել եւ արձանագրել ժամանակակից պարի նվաճումները, զարգացման միտումներն ու համատեղ մշակութային նախագծերի իրականացման հնարավորությունները:

Մրցույթին մասնակցելու համար անհրաժեշտ է ներկայացնել ինքնակենսագրություն (CV) եւ ներկա գործունեությունը նկարագրող ու միջոցառմանը մասնակցելու անհրաժեշտությունը հիմնավորող նամակ: Փաստաթղթերն ընդունվում են ԲՀԻՕՀՀՄ-ի գրասենյակում մինչեւ 2002 թ. մարտի 20-ը: Տեղեկությունների համար դիմել հետեւյալ հասցեով

Երեւան 10, Պուշկինի 1, բն. 2, հեռ.՝ 542-119, 541-719, 543-901
e-mail: aram@osi.am; www.osi.am

ԲԱՑ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂ (ԲՀԻՕՀՀՄ)

ԲՀԻՕՀՀՄ-ն եւ «Մշակութային կապեր» ցանցային ծրագիրը հայտարարում են մրցույթ՝ մասնակցելու «Video/Performance Workshop 2002» աշխատանքային հանդիպմանը, որը կկայանա Էստոնիայում, ս.թ. օգոստոսի 26-ից մինչեւ սեպտեմբերի 16-ը: Հանդիպումը նախատեսված է Արեւելյան եւ Կենտրոնական Եվրոպայի, ինչպես նաեւ Կենտրոնական Ասիայի երկրների 10 երիտասարդ կատարողների (պարողներ, դերասաններ, երաժիշտներ եւ այլն) համար, ովքեր հետաքրքրված են իրենց կենդանի ներկայացումներում վիդեո-արվեստի ներմուծմամբ:

Մասնակիցները պետք է ազատորեն տիրապետեն անգլերենին, լինեն 18 տարեկանից բարձր եւ ունենան առնվազն 3 տարվա բեմական աշխատանքի փորձ: Դիմումի ձեւը եւ հավելյալ տեղեկություններ ստանալու համար դիմել ԲՀԻՕՀՀՄ-ի գրասենյակ մինչեւ ս.թ. մարտի 25-ը հետեւյալ հասցեով

Երեւան 10, Պուշկինի 1, բն. 2, հեռ.՝ 542-119, 541-719, 543-901
e-mail: aram@osi.am; www.osi.am

ԲԱՑ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂ (ԲՀԻՕՀՀՄ)

ԲՀԻՕՀՀՄ-ը «Արվեստ եւ մշակույթ» ցանցային ծրագրի շրջանակներում հայտարարում է մրցույթ արվեստի եւ մշակույթի մենեջերների եւ ադմինիստրատորների համար՝ մասնակցելու նոր «Հայացք դեպի ներս» (Looking Inside) ծրագրին: Ծրագրն առաջարկում է վերոհիշյալ բնագավառի ներկայացուցիչներին 2-3 շաբաթյա վերապատրաստում անցկացնել Կենտրոնական եւ Արեւելյան Եվրոպայի, Կենտրոնական Ասիայի, Կովկասի եւ Մոնղոլիայի հեղինակավոր մշակութային հաստատություններում, որի նպատակն է.

- կիրառել մշակույթի կառավարման գոյություն ունեցող արդիական մոդելները.
- կազմակերպել գիտելիքների եւ փորձի փոխանակում գործընկերների միջեւ.
- օժանդակել մշակութային գործիչներին, ովքեր կարող են նպաստել մշակույթի բնագավառում երկարատեւ կայուն եւ նշանակալի փոփոխությունների:

Դիմումի ձեւն ու հավելյալ տեղեկություններ ստանալու համար դիմել ԲՀԻՕՀՀՄ-ի գրասենյակ մինչեւ ս.թ. մարտի 29-ը հետեւյալ հասցեով

Երեւան 10, Պուշկինի 1, բն. 2, հեռ.՝ 542-119, 541-719, 543-901
e-mail: aram@osi.am;
www.osi.am

TAXI Liza

Фиксированные цены до аэропорта.
Предоставляются водители для вождения ваших машин

1 км- 70 драм

КРУГЛОСУТОЧНО
Машина подъедет к клиенту бесплатно

Музыкальный заказ на radio VAN FM 103.0

☎ 540044

"РАДИО ВАН" "РАДИО ВАН" "РАДИО ВАН" "РАДИО ВАН" "РАДИО ВАН" "РАДИО ВАН"

RADIO VAN FM 103

Проект радиостанции "РАДИО ВАН" FM 103.0 "Золотая Лира" конкурс на лучшую армянскую песню года

Каждую неделю популярные ведущие "Радиостанции Ван" знакомят Вас с пятью песнями, которые исполняются отечественными исполнителями. С понедельника по пятницу на 103.0 FM-волне "РАДИО ВАН" Вы можете познакомиться с этими песнями, судьба одной из которых решится в субботу!

Только в субботу в 17.00 в прямом эфире радиостанции "РАДИО ВАН" Вы можете выбрать самую лучшую песню недели, отдав за нее свой голос! Последняя суббота месяца- хит-парад месяца! Конец года- хит парад года и заключительный Гала-концерт, в котором примут участие 12 лучших песен года!

"Золотая Лира"- это конкурс песен, которые выбирает народ!

«Ազգ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունեաց 70ա Գրանցման թիւ 65. [illegible] 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրուած է տպագրութեան՝ 7. 03. 2002 Գինը՝ 100 դրամ